

Završno izvješće Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete

**Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera
u Osijeku, Filozofski fakultet**

Ožujak, 2016.

SADRŽAJ

1. UVOD	2
1.1. Članovi Povjerenstva	3
1.2. Unutarnja prosudba, zadaće Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete, metodologija provedbe ovogodišnje prosudbe.....	5
1.3 Plan rada Povjerenstva.....	6
2. UNUTARNJA PROSUDBA SUSTAVA ZA OSIGURAVANJE KVALITETE	7
2.1. Ukratko o ECTS sustavu	7
2.1.1. ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System) – Europski sustav prikupljanja i prenošenja kredita (bodova)	7
2.1.2. Vodič za korisnike ECTS-a	8
2.2. Analiza dostupne dokumentacije i relevantnih pravnih akata	9
2.2.1. Akti Fakulteta	9
2.2.2. Akti Sveučilišta	10
2.2.3. Akti RH	12
2.3. Studentska anketa o samoprocjeni radnog opterećenja	12
2.3.1. Skupni podatci i metodologija	12
2.3.2. Odsjek za engleski jezik i književnost	17
2.3.3. Odsjek za filozofiju	21
2.3.4. Odsjek za hrvatski jezik i književnost	24
2.3.5. Odsjek za informacijske znanosti	29
2.3.6. Katedra za mađarski jezik i književnost	31
2.3.7. Odsjek za njemački jezik i književnost	34
2.3.8. Odsjek za pedagogiju	39
2.3.9. Odsjek za povijest	42
2.3.10. Odsjek za psihologiju	45
2.3.11. Ograničenja i prijedlozi	47
2.3.12. Zaključno o anketi	48
2.4. Usporedba dobivenih podataka i referentnih pokazatelja	49
3. ZAKLJUČCI POVJERENSTVA	51
3.1. Utvrđeno stanje u prethodnome izvješću.....	51
3.2 Utvrđeno stanje nakon razdoblja naknadnog praćenja.....	54
3.3. Završno mišljenje Povjerenstva.....	55

4. REFERENCE

5. PRILOZI

Prilog 1 – Anketno pitanje

Prilog 2 – Osvrti pojedinih odsjeka na rezultate ankete

1. UVOD

Dokumenti Filozofskog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku predviđaju redovito provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete.

U dopunjenom izdanju Strategije razvoja Filozofskog fakulteta iz rujna 2013. godine, u okviru 3. strategijskog cilja *Sustav za unapređivanje i osiguravanje kvalitete* kao peti od osam specifičnih ciljeva navodi se sljedeće: „provoditi unutarnju prosudbu Sustava za osiguravanje kvalitete“. Navedeno je da je potrebno „imenovati neovisno Povjerenstvo za unutarnju prosudbu Sustava za kvalitetu“, a zadatak je toga Povjerenstva „analizirati kvalitetu i razinu razvijenosti Sustava za kvalitetu“.

Priručnik za osiguravanje i unapređivanje kvalitete Filozofskog fakulteta (3. izdanje) među postupcima i standardima osiguravanja i unapređivanja kvalitete (4. poglavlje) u okviru potpoglavlja 4.1. *Strategija razvoja i postupci osiguravanja kvalitete* kao četvrtu točku navodi provedbu unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete, čiji je cilj „utvrditi razinu uspješnosti sustava osiguravanja kvalitete u ostvarivanju zacrtanih ciljeva i postupaka u procesima praćenja, upravljanja i vrednovanja kvalitete djelatnosti Fakulteta“.

U skladu s tim, 10. prosinca 2015. dekanica prof. dr. sc. Loretana Farkaš imenovala je članove Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete u 2016. godini:

1. Doc. dr. sc. Goran Schmidt, predsjednik, predstavnik nastavnika (Odsjek za engleski jezik i književnost)
2. Doc. dr. sc. Renata Jukić, zamjenica predsjednika, predstavnica nastavnika (Odsjek za pedagogiju)
3. Izv. prof. dr. sc. Gordana Dukić, članica, predstavnica nastavnika (Odsjek za informacijske znanosti)
4. Dr. sc. Ana Mikić Čolić, članica, predstavnica asistenata (Odsjek za hrvatski jezik i književnost)
5. Dino Krupić, član, predstavnik asistenata (Odsjek za psihologiju)
6. Vladimir Poličić, dipl. oec., član, predstavnik administrativnog osoblja
7. Miroslav Katić, mag. educ. math. et phys., član, predstavnik administrativnog osoblja
8. Ivana Biljan, prof., članica, predstavnica vanjskih dionika (Agencija za odgoj i obrazovanje Osijek)
9. Damir Sekulić, član, predstavnik studenata

Prema Odluci dekanice, imenovano povjerenstvo dužno je u skladu s Priručnikom za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete provesti tematsku unutarnju prosudbu. Tema prosudbe je **“Dodjela i primjena ECTS bodova u studijskim programima Filozofskog fakulteta Osijek”**.

1.1. Članovi Povjerenstva

U ovome dijelu ukratko će biti predstavljeni članovi Povjerenstva:

1. Doc. dr. sc. Goran Schmidt, zaposlen je na Odsjeku za engleski jezik i književnost od 2006. godine. Godine 2015. bio je prvi put član Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete, u funkciji zamjenika predsjednika. Trenutačno je voditelj Katedre za primijenjenu lingvistiku.
2. Doc. dr. sc. Renata Jukić zaposlena je na Odsjeku za pedagogiju od 2008. godine. Do sada je bila ECTS koordinatorica ustrojbene jedinice te članica više povjerenstava pri Filozofskom fakultetu. Sudjelovala je u izradi elaborata o izmjenama i dopunama studijskoga dvopredmetnog preddiplomskog i diplomskog studija pedagogije. Ove je godine prvi put članica Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete te članica stručnog povjerenstva za utvrđivanje prava na pristup reguliranoj profesiji stručnih suradnika pri MZOS-u. Trenutačno vrši funkciju voditeljice Odsjeka za pedagogiju.
3. Izv. prof. dr. sc. Gordana Dukić, predstavnica nastavnika. Gordana Dukić bila je članica Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete 2012. godine, predsjednica Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete 2013. godine, članica Radne skupine za praćenje provedbe Strategije razvoja Fakulteta 2011. – 2015., članica Radne skupine za izradu promidžbenog materijala Filozofskoga fakulteta te predsjednica Radne skupine za izradu Marketinškog plana Fakulteta i odsjeka. Voditeljica je Odsjeka za informacijske znanosti.
4. Dr. sc. Ana Mikić Čolić od prosinca 2006. zaposlena je na Odsjeku za hrvatski jezik i književnost Filozofskoga fakulteta u Osijeku. Na Odsjeku za cjeloživotno obrazovanje od 1. studenoga 2015. voditeljica je Pododsjeka za učenje hrvatskoga jezika i latiničnoga pisma za strance te predsjednica Povjerenstva za polaganje ispita iz poznavanja hrvatskoga jezika i latiničnoga pisma za strance u postupku odobravanja stalnoga boravka u Republici Hrvatskoj. Od 6. lipnja 2011. do 30. studenoga 2014. bila je članica Radne skupine za izradu Marketinškog plana Filozofskoga fakulteta u Osijeku, a od 10. prosinca 2015. članica je Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete.
5. Dino Krupić, asistent, zaposlen je na Odsjeku za psihologiju od prosinca 2014. godine. Trenutačno je mentor trećoj godini preddiplomskog studija Psihologije, mrežni administrator službene stranice Studija psihologije te član Povjerenstva unutarnje prosudbe sustava za osiguranje kvalitete nastave (2015/2016) i Povjerenstva za dodjelu nagrada i pohvala studentima (2015/2016).
6. Vladimir Poličić, dipl. oec., zaposlen je u Uredu za unapređivanje kvalitete obrazovanja Filozofskog fakulteta Osijek od 2013. godine. Član je Odbora za izdavačku djelatnost Filozofskog fakulteta Osijek.
7. Miroslav Katić, prof., zaposlen kao stručni suradnik za informatiku i računalnu mrežu. Polaznik je doktorskog studija komunikacije i informatike na Elektrotehničkom fakultetu u Osijeku. Sudjelovao je u izradi studijskog programa informatike na Odjelu za fiziku gdje je 10 godina radio kao asistent. Objavio je 11 znanstvenih radova u zbornicima s međunarodnom recenzijom, 4 znanstvena rada u CC časopisima te 3 rada u ostalim časopisima.
8. Ivana Biljan, viša savjetnica za stručne suradnike pedagoge i predstojnica Podružnice Osijek Agencije za odgoj i obrazovanje od 2011. Sudjeluje u praćenju, unapređivanju i razvoju odgoja i obrazovanja na području predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja. Sudjelovala je u projektu *Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* kao suradnik mreže samovrednovanje škola te je pohađala i organizirala edukacije vezne uz samovrednovanje škola. Pridonijela je potpisivanju sporazuma o suradnji Agencije za odgoj i obrazovanje i Filozofskog fakulteta u Osijeku. Od 2005. do 2008. godine radila kao vanjska suradnica Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku Filozofskog fakulteta i

izabrana u naslovno suradničko zvanje asistenta iz područja društvenih znanosti, polje odgojnih znanosti, grana sustavna pedagogija.

9. Damir Sekulić, student 2. godine dvopredmetnog diplomskog studija Filozofije (nastavnički smjer) i Engleskog jezika i književnosti (prevoditeljski smjer), 2013. i 2015. godine sudjelovao na Smotri Sveučilišta, suorganizator više studentskih simpozija iz područja filozofije, dobitnik dekanove nagrade iz 2013. godine, pohvale *summa cum laude* iz 2014. godine, nagrade Lions Cluba Osijek iz 2015. godine, pohvale za uspješnost u studiranju po godinama te pohvale za izvannastavne aktivnosti iz 2016. godine.

1.2. Unutarnja prosudba, zadaće Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete, metodologija provedbe ovogodišnje prosudbe

Postupak unutarnje prosudbe uključuje definiranje ciljeva unutarnje prosudbe, zadataka Povjerenstva, analizu materijala i dokumentacije za prosudbu, utvrđivanje plana i programa unutarnje prosudbe te pisanje izvješća o unutarnjoj prosudbi sustava za osiguravanje kvalitete.

Prema Priručniku za osiguravanje i unapređivanje kvalitete Filozofskog fakulteta (3. izdanje), postupak se unutarnje prosudbe provodi u četiri faze:

1. planiranje
2. prosudba u užem smislu
3. izrada Izvješća
4. naknadno praćenje

Priručnik definira pojedinosti vezane za postupak provedbe (usp. str. 17–18).

Kao referentne pokazatelje koje treba uzeti u obzir u postupku provođenja unutarnje prosudbe, Priručnik navodi sljedeće:

- Podatci za prethodno razdoblje unutarnje prosudbe – usporedbom pokazatelja kvalitete iz uzastopnih razdoblja utvrđuju se razvojni trendovi;
- Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete u europskom prostoru visokog obrazovanja;
- Godišnje izvješće radne skupine za praćenje provedbe Strategije Fakulteta za prethodnu godinu.

Kao i prošlogodišnja (2015), i ovogodišnja (2016) je unutarnja prosudba tematska. To se odražava i na sam postupak odnosno metodologiju rada. Naime, prosudbe od 2012. do 2014. odnosile su se na svih sedam područja kako ih definiraju *Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete u europskom prostoru visokog obrazovanja* (2014) te su se ravnale prema kriterijima za prosudbu stupnja razvijenosti i učinkovitosti sustava za osiguravanje kvalitete visokih učilišta u RH. Pritom se za svako područje u skladu s dobivenim podacima utvrđivala faza razvijenosti: pripremna, početna, razvijena ili napredna. Povjerenstva su tada uspoređivala dobivene rezultate i opise pojedinih faza iz navedenih kriterija.

Prema saznanjima članova Povjerenstva, dostupna literatura ne daje detaljno razrađen prijedlog koji bi se mogao primijeniti u ovogodišnjoj tematskoj prosudbi koja je u usporedbi s prijašnjima usko određena. U tom kontekstu, kao ciljeve Povjerenstvo je odredilo sljedeće:

- ispitati u kojoj mjeri dodijeljeni broj ECTS bodova pojedinim kolegijima odgovara stvarnom radnom opterećenju studenata
- ispitati na koji način, tj. po kojim kriterijima su ECTS bodovi dodjeljivani pojedinim kolegijima u studijskim programima

Smatrali smo da bi u svrhu gore navedenih ciljeva najprikladnije bilo provesti anketu među studentima o njihovom radnom opterećenju na pojedinim kolegijima koje su položili te o rezultatima ankete zatražiti službeni komentar svakog pojedinog odsjeka Fakulteta.

1.3 Plan rada Povjerenstva

- ❖ Prosinac 2015.
 - Sastanak predsjednika Povjerenstva s prodekanicom za studijske programe i studente radi dogovora o načinu provođenja unutarnje prosudbe
 - Sastanak Povjerenstva u svrhu izrade plana rada
 - Upoznavanje članova Povjerenstva sa zadacima

- ❖ Siječanj i veljača 2016.
 - Prikupljanje informacija (anketa, osvrta odsjeka)
- ❖ Veljača i ožujak 2016.
 - Pisanje Izvješća
- ❖ Nakon očitovanja Uprave:
 - Pisanje završnog izvješća

2. UNUTARNJA PROSUDBA SUSTAVA ZA OSIGURAVANJE KVALITETE

2.1. Ukratko o ECTS sustavu

2.1.1. ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System) – Europski sustav prikupljanja i prenošenja kredita (bodova)

Sljedeći tekst o ECTS sustavu preuzet je s mrežne stranice MZOS-a (preuzeto 10. ožujka 2016.; dostupno na poveznici: <http://public.mzos.hr/Default.aspx?art=9852>). Ovaj dio Izvešća služi za upoznavanje s temeljnim pojmovima i normama ECTS sustava.

ECTS je sustav prikupljanja i prenošenja bodova koji je usmjeren prema studentu (učeniku), a temelji se na razvidnosti rezultata ili ishoda učenja (u daljnjem tekstu ishoda učenja) i samih procesa učenja. Cilj uvođenja ovoga sustava jest olakšati planiranje, provođenje, priznavanje i vrednovanje kvalifikacija i jedinica učenja, kao i studentske mobilnosti. **ECTS bodovi** temelje se na radnom opterećenju koje se zahtijeva od studenata radi stjecanja očekivanih rezultata učenja. **Ishodi učenja** opisuju što student treba znati, razumjeti i moći napraviti nakon što je uspješno završio proces učenja. Povezani su s mjerljivim pokazateljima razina (*level descriptors*) u nacionalnim i europskim kvalifikacijskim okvirima. **Radno opterećenje** opisuje količinu vremena koja je studentima u prosjeku potrebna kako bi izvršili sve obveze vezane uz nastavu i učenje (poput predavanja, seminara, projekata, praktičnoga rada, pripreme za nastavu, samostalnoga učenja, ispita i drugog), a koje su potrebne kako bi se postigli očekivani ishodi učenja.

60 ECTS bodova iznos je radnoga opterećenja studenta u formalnome kontekstu učenja u jednoj godini redovitoga studija. U većini slučajeva radno opterećenje redovitoga studenta u jednoj godini iznosi 1500 do 1800 sati, te stoga jedan ECTS bod iznosi 25 do 30 sati rada. Budući da izvanredni studenti ne studiraju u punome studijskom radnom opterećenju, oni u pravilu ne mogu steći 60 ECTS bodova u jednoj akademskoj godini.

ECTS bodovi dodjeljuju se predmetima i drugim studijskim obvezama studenata na temelju radnoga opterećenja koju pojedina studijska obveza nosi. Prije određivanja radnoga opterećenja studenta nužno je definirati očekivane ishode učenja jer se samo na temelju njih može procijeniti koliko rada student treba uložiti da bi ih uspješno stekao. **Za procjenu radnoga opterećenja studenata korisno je provesti ankete o tomu koliko je studentima potrebno vremena da steknu očekivane ishode učenja za pojedini predmet ili kolegij na studiju.**¹

ECTS bodovi dodjeljuju se po završetku svih nastavnih obveza na studiju ili komponenti studija (predavanje, seminar ili vježba), te nakon što je uspješno provedeno ispitivanje ishoda učenja. To znači da nije moguće dodjeljivati ECTS bodove za djelomično ispunjene obveze u nekom predmetu, seminaru ili vježbi.

ECTS bodovi stečeni na jednom studijskom programu mogu se prenijeti na drugi studijski program na istome ili drugom visokom učilištu. Preduvjet toga prenošenja jest da visoko učilište priznaje ECTS bodove i rezultate učenja s drugoga visokog učilišta. Visoka učilišta u pravilu se trebaju unaprijed dogovoriti i objaviti uvjete o priznavanju ECTS bodova kako bi studenti znali točno koje će im obveze biti priznate.

¹ To je upravo i bio cilj naše ankete.

ECTS bodovi opisuju samo radno opterećenje studenta na nekome predmetu ili kolegiju. Bez uvida u studijski program, ECTS bodovi ne opisuju rezultate učenja i kompetencije studenata. U skladu s tim, mogućnost prijenosa ECTS bodova koja je u hrvatskome Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju predviđena člankom 75. stavkom 1. služi za prenošenje količine ostvarenoga rada na studiju, a ne za opisivanje rezultata učenja i kompetencija studenata. Upravo je iz tog razloga u stavku 2. navedenoga članka određeno da kriterije i uvjete prijenosa ECTS bodova uređuju opći akti visokih učilišta.

Više informacija o ECTS bodovima može se pronaći na stranicama [Europske komisije](#).

2.1.2. Vodič za korisnike ECTS-a

U ovom odjeljku izdvajamo relevantne točke iz Vodiča za korisnike ECTS-a koji je objavila Glavna uprava za obrazovanje i kulturu u Bruxellesu, 17. kolovoza 2004.

- prosjek opterećenja redovnog studenta u Europi je između 1500 i 1800 sati godišnje, što znači da **1 bod** predstavlja **25 do 30 sati**
- opterećenje studenta obuhvaća **sve** planirane studentske aktivnosti, poput predavanja, seminara, samostalnog učenja, projekata, provjeravanja znanja itd.
- **ispravan** način dodjele bodova: prema realnoj procjeni količine opterećenja **prosječnog** (= da bi se eliminirala mogućnost prezahtjevnih, odnosno prelaganih kolegija) studenta potrebne za postizanje ishoda učenja
- **pogrešni** načini dodjele bodova: prema satima predavanja (jer opterećenje studenta ne ovisi izravno o kvantiteti) te prema statusu (predmeta) ili prestižu (profesora)
- razvijanje sustava koji će pokazati stvarno opterećenje studenta: 1. uvođenje modula, 2. procjena opterećenja studenata, 3. provjeravanje procjene opterećenja kroz evaluacije, 4. podešavanje opterećenja i/ili obrazovnih aktivnosti
- veličina modula je **u potpunosti** odgovornost predavača
- ECTS način ocjenjivanja: A (najboljih 10%), B (sljedećih 25%), C (sljedećih 30%), D (sljedećih 25%), E (najgorih 10%)²
- za ocjenjivanje je vrlo važna **veličina** grupe
- strategije ocjenjivanja za institucije koje **ne mogu** skupiti dovoljno velike grupe: ocjene dobivene kroz nekoliko povezanih predmeta često slijede sličnu distribuciju; distribucija ocjena kroz period od 5 godina prije će proizvesti uravnotežen rezultat
- preporučuje se da se postotak studenata koji **nisu** prošli upiše za svaki predmet u prijepis ocjena³
- Informacijski paket / Katalog predmeta pruža sve informacije o programima studiranja te **mora** biti objavljen na engleskom jeziku⁴
- ECTS institucionalni koordinatori i koordinatori odjela bave se koordinacijom, pripremom, proizvodnjom i distribucijom Kataloga predmeta te osiguravaju da se transferom/ akumulacijom bodova upravlja konzistentno na svim odsjecima/fakultetima sveučilišta⁵

² Takav način ocjenjivanja prikladan je za velike grupe, što uglavnom nije primjenjivo na studijske programe Filozofskog fakulteta Osijek.

³ Postotak prolaznosti možda bi se također mogao uzeti u obzir kao pokazatelj zahtjevnosti pojedinog kolegija, tj. dovesti u korelaciju s brojem ECTS bodova. Iz praktičnih razloga to nismo uradili u ovoj analizi.

⁴ Za određivanje broja ECTS bodova i podešavanje opterećenosti možda bi se mogli konzultirati srodni predmeti na drugim sveučilištima.

⁵ Iz navedenoga proizlazi potreba konzultiranja s institucionalnim koordinatorima i koordinatorima odjela prilikom određivanja broja ECTS bodova i podešavanja opterećenosti.

- ECTS/DS savjetnici posjećuju institucije **unutar i izvan zemlje**; imaju već postojeće praktično iskustvo pa **savjetuju visokoškolsko osoblje**; promoviraju Bolonjski proces.

2.2. Analiza dostupne dokumentacije i relevantnih pravnih akata

U ovom dijelu Izješća prikazujemo gdje se i u kojem kontekstu u dokumentima Sustava za kvalitetu spominju ECTS bodovi⁶. Cilj je ove analize utvrditi pravnu podlogu i kontekst u kojemu valja pristupiti ispitivanju načina dodjele i primjene ECTS bodova koje je povjerenstvo ovom Povjerenstvu.

Dokumenti na mrežnoj stranici Sustava za kvalitetu Filozofskog fakulteta Osijek razvrstani su u četiri kategorije: na razini Fakulteta, na razini Sveučilišta, na nacionalnoj razini i na razini Europske unije.

2.2.1. Akti Fakulteta

U okviru *Statuta Filozofskog fakulteta* ECTS bodovi spominju se u vezi s usklađivanjem studija s europskim sustavom stjecanja i prijenosa bodova te se definira ECTS bod (čl. 49. st. 4. i 5.). Statut propisuje broj ECTS bodova koji se ostvaruju završetkom pojedinog studija (čl. 50. st. 4., čl. 51. st. 1., čl. 52. st. 1., čl. 52. st. 3., čl. 53. st. 6. i 7., čl. 67. st. 4., čl. 67. st. 5., čl. 67. st. 7., čl. 67. st. 8.). Nadalje, spominje se mogućnost i način prijenosa ECTS bodova između različitih studija (čl. 68. st. 1. i 2.). Statut propisuje da studijski program mora sadržavati odgovarajući broj ECTS bodova za svaku studijsku obvezu te popis drugih studijskih programa iz kojih se mogu steći ECTS bodovi (čl. 71. st. 3.), uz određene navedene iznimke (čl. 71. st. 4.). ECTS bodovi sadržani su u potvrdi nakon završenog programa stručnog usavršavanja (čl. 77. st. 4.), kao i u informacijskom paketu (čl. 77. st. 8.). Ostvareni broj ECTS bodova određuje mogućnost upisivanja ponavljajuće godine (čl. 87. st. 1.). **Provođenje istraživanja o radnom opterećenju studenata izraženom u ECTS bodovima posao je koji obavlja Ured za unaprjeđenje kvalitete visokog obrazovanja (čl. 122. st. 2.)⁷.**

U *Strategiji razvoja 2011.–2015. – promijenjeno i dopunjeno izdanje (sažetak)* ECTS bodovi spominju se u Cilju 4.1. Cjeloživotno osiguranje kao Specifični cilj 4.1.2. u kojem se navodi da se kroz programe cjeloživotnog obrazovanja polaznicima treba omogućiti stjecanje ECTS bodova.

U okviru *Samoanalize 2013.* ECTS bodovi spominju se u poglavlju o upravljanju visokim učilištem i osiguravanju kvalitete gdje se navodi primjer broja ECTS bodova koje ostvaruju magistri engleskog jezika i književnosti nastavničkog smjera u odnosu na magistre primarnog obrazovanja (str. 29). U poglavlju o studijskim programima navodi se broj ECTS bodova na preddiplomskim i diplomskim studijima (str. 54). Naglašava se kvaliteta obrazovanja naših studenata, mjerljivo u broju ECTS bodova, u odnosu na slične studijske programe drugih sastavnica Sveučilišta (str. 60). Opisan je način dodjeljivanja ECTS bodova nastavnom predmetu. Svakom nastavnom predmetu dodijeljen je određeni broj ECTS bodova, sukladno ukupnom radnom opterećenju studenta, a **kao djelomični kriterij** ponegdje se vodilo računa o **važnosti predmeta za samu struku**⁸ (str. 69). U studijskim programima Fakulteta **bodovi se ne pripisuju samo predmetima** već i praktičnom radu, provođenju pilot projekata te izradi diplomskog ili završnog rada itd.⁹ Ukupno radno opterećenje studenta uključuje prisustvovanje i aktivnosti na

⁶ Preuzeto 10. ožujka 2016. s poveznice: <http://www.ffos.unios.hr/sustav-za-kvalitetu>.

⁷ Koliko nam je poznato, istraživanje ovog Povjerenstva prvo je istraživanje tog tipa.

⁸ Vodič za korisnike ECTS-a eksplicitno navodi da je pogrešno uzimati važnost predmeta kao kriterij za dodjeljivanje ECTS bodova (vidi odjeljak 2.1.2.).

⁹ Iz ovoga jasno proizlazi da bi se ECTS bodovi morali dodjeljivati i za stručnu praksu. Na to se odnosi i preporuka vanjske neovisne prosudbe iz 2015. (vidi poglavlje 3).

nastavi, ispit, samostalno učenje, proučavanje literature, obradu podataka, pisanje domaćih radova, pripreme vježbi, vrijeme provedeno u infoučionici, knjižnici itd.

U smislu usklađivanja ECTS bodova sa stvarnim opterećenjem **razmatrala se provedba anketiranja studenata** sukladno dobroj praksi i iskustvima nekih sastavnica na Sveučilištu (str. 69). **Jedan od elemenata analize studijskih programa je raspodjela i uravnoteženost ECTS bodova s obzirom na opterećenja studenata** (str. 72). **Preraspodjelu ECTS bodovnog opterećenja unutar ukupnog predviđenog opterećenja na kolegiju nije potrebno upućivati na usvajanje Senatu Sveučilišta** (str. 72). Prikazane su odobrene promjene ECTS bodova (str. 74). **Sustav ECTS bodova važan je u procesu redovitosti pohađanja nastave**¹⁰ (str. 77). Uočen je **problem u pedagoškoj praksi koja ne nosi ECTS bodove** (str. 79). Završetkom programa cjeloživotnog obrazovanja polaznici ostvaruju određeni broj ECTS bodova (str. 85–87). Prikazana je prolaznost na preddiplomskim, diplomskim i poslijediplomskim studijskim programima prema broju ECTS bodova (str. 105–131) te popis programa cjeloživotnog obrazovanja s do 60 ECTS bodova (str. 146). U poglavlju „Studenti“ komentirana je prolaznost na studijima mjerena ECTS bodovima (str. 150 i 151) te je navedeno da mentor savjetuje studente pri odabiru izbornih kolegija s obzirom na ECTS bodove (str. 159). U poglavlju „Nastavnici“ napominje se da se uvažava broj ECTS bodova pri određivanju omjera nastavnika i studenata (str. 172). Izražava se problem preciznog brojčanog iskazivanja strukture odlazne studentske mobilnosti prema ustrojbenim jedinicama zbog dvopredmetnih studija jer se ECTS bodovi priznaju uglavnom jednom od dvaju studijskih programa (str. 309). ECTS bodovi imaju značajnu ulogu u odlaznoj (str. 320) i dolaznoj (str. 324) mobilnosti studenata.

U *Priručniku za osiguravanje i unapređivanje kvalitete obrazovanja i znanstveno-istraživačkog rada na Filozofskom fakultetu Osijek* ECTS bodovi spominju se u standardu 4.2. Odobravanje i periodična vrednovanja programa i kvalifikacija. U Pokazatelju 4. Stvarno opterećenje studenata i bodovni sustav ECTS, cilj je **utvrditi postoji li razlika u predviđenim ECTS bodovima i stvarnom opterećenju te oblikovati preporuke ako razlike postoje**¹¹ (str. 25). Nadalje, ECTS bodovi spominju se u standardu 4.7. Obrazovni resursi i pomoć studentima. U strategiji 4.7.10. Osiguravanje mobilnosti studenata prema drugim učilištima u zemlji i inozemstvu, kao nositelji spominju se ECTS koordinatori, dok se za referentne pokazatelje navode Naputak o priznavanju odslušanih i položenih predmeta i stečenih ECTS bodova na visokoškolskoj ustanovi u inozemstvu te Priručnik za ECTS koordinate (str. 55). U strategiji 4.7.12. Definiranje i provođenje postupaka po molbi i prigovoru studenata (ECTS bodovi, izborni kolegiji itd.) određuje se tko i na koji način rješava molbe i prigovore studenata (str. 56).

2.2.2. Akti Sveučilišta

U okviru *Statuta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku* navodi se da Senat propisuje sadržaj i oblik informacijskih paketa za prijenos ECTS bodova (čl. 65. st. 1. točka 33). Studiji moraju biti u skladu s europskim sustavom stjecanja i prijenosa ECTS bodova te se definira ECTS bod (čl. 133. st. 5. i 6.). Za pojedine sveučilišne i stručne studije propisan je odgovarajući broj ECTS bodova (čl. 134. st. 6., čl. 136. st. 1., čl. 135. st. 1., čl. 137. st. 1. i 5., čl. 138. st. 8. i 10., čl. 152. st. 5., čl. 152. st. 6., čl. 152. st. 8., čl. 152. st. 9.), uz navedene iznimke pojedinihposlijediplomskih sveučilišnih studija (čl. 157. st. 3.). Regulirana je mogućnost prijenosa ECTS bodova (čl. 154. st. 1. i 2.). ECTS bodovi su sastavni dio studijskih programa za svaku studijsku obvezu i sastavni dio isprave o studiju, ako se opterećenje mjeri ECTS bodovima (čl.

¹⁰ S obzirom da pohađanje nastave ulazi u ukupno radno opterećenje studenta, važno je redovito pohađati nastavu kako bi se stekao potreban broj ECTS bodova. Izostanci s nastave možda bi se mogli nadoknaditi dodatnim zadacima za samostalni rad.

¹¹ Sukladno tome oformljeno je i ovo Povjerenstvo.

Izješće Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete u 2016. godini
162. st. 4., čl. 162. st. 8. i čl. 230. st. 2.). Upis ponavljačke godine reguliran je odgovarajućim brojem ECTS bodova (čl. 172. st. 1.).

U *Strategiji Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2011. – 2020., izmjene i dopune* ECTS bodovi spominju se u okviru Nastavnog procesa gdje se kao zadatci postavljaju ustrojavanje studijskih programa na načelu ishoda učenja s ECTS bodovima kao stvarnim radnim opterećenjima studenata (str. 12) te usklađivanje kriterija i uvjeta za prijenos ECTS bodova između studija istog i različitih sveučilišta (str. 13, str. 66 i 67). Za strane se studente organizira nastava hrvatskog jezika koja nosi 6 ECTS bodova (str. 19). Kao prvi korak podizanju kvalitete studiranja planirano je uvođenje ECTS sustava (str. 52), a **provođenje istraživanja i anketiranja studenata i nastavnika o radnom opterećenju studenata (ECTS) zadatak je Centra za unaprjeđenje i osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja**¹² (str. 58).

U *Priručniku kvalitete Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku* navodi se da Centar za unaprjeđenje i osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja između ostalih aktivnosti provodi istraživanje i anketiranje studenata i nastavnika o radnom opterećenju studenata – ECTS¹³ (str. 22) te da se takvi podatci prikupljaju u svrhu praćenja i unaprjeđivanja kvalitete studijskih programa (str. 34). Studijski programi obavezno za svaki predmet sadrže bodovnu vrijednost određenu u skladu s ECTS bodovima (str. 35 i 36).

U *Pravilniku Centra za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja* navedeno je da je jedna od djelatnosti Centra pratiti kvalitetu studija, između ostalog, provođenjem istraživanja i anketiranja studenata i nastavnika o radnom opterećenju studenta – ECTS¹⁴ (čl. 11. st. 1.).

U *Pravilniku o studijima i studiranju na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku* navodi se da studiji moraju biti u skladu s europskim sustavom stjecanja i prijenosa ECTS bodova, da se ECTS bodovi dodjeljuju studijskim obvezama studenata te se definira ECTS bod (čl. 2., st. 5. i 6.). Pravilnik propisuje broj ECTS bodova koji se ostvaruju završetkom pojedinog studija (čl. 4. st. 1., čl. 5. st. 1. i 5., čl. 6. st. 1., čl. 8. st. 4, 5., 7., 8.). U studijskim programima za svaku studijsku obvezu treba dodijeliti odgovarajući broj ECTS bodova te navesti popis drugih studijskih programa iz kojih se mogu steći ECTS bodovi (čl. 11. st. 3.). ECTS bodovi spominju se u informacijskom paketu namijenjenom studentima (čl. 15.), u obavijestima o studijskom programu (čl. 16.) u vezi s prijepisom ocjena (čl. 18. st. 2.), gostom studentom (čl. 24. st. 1.), izrazito uspješnim studentima (čl. 27. st. 3.), prijelazom s drugog studija (čl. 34. st. 2., čl. 35., čl. 36. st. 2.), za utvrđivanje razlikovnih i dodatnih ispita prilikom nastavka prekinutog studija (čl. 37. st. 4., čl. 38. st. 5.), za priznavanje ispita prilikom mobilnosti u okviru Sveučilišta (čl. 40. st. 3. i 4.). Student ima pravo na mirovanje obveza ukoliko za vrijeme međunarodne razmjene studenata koje traje više od 60 dana ne stekne ECTS bodove (čl. 43. st. 1.). **Opterećenje studenta na praktičnoj i/ili terenskoj nastavi određuje se ECTS bodovima**¹⁵ (čl. 48. st. 6.). U Pravilniku se objašnjava i definira ECTS (Europski sustav prijenosa bodova) (čl. 49.). Student ima pravo na prijepis svih elemenata ECTS bodova radi prijenosa (čl. 50.), kao i na upis u višu godinu ako je ostvario određeni broj ECTS bodova (čl. 51.). ECTS bodovima regulira se upis bez

ili uz participaciju za školarinu, kao i ponavljačka godina (čl. 52. st. 2., 4., 5. i 7. i čl. 56. st. 1.). te nastavak studija prema izmijenjenom studijskom programu (čl. 57.). **ECTS bodovi mogu se u nekim slučajevima stjecati i bez ocjenjivanja**¹⁶ (čl. 59. st. 2.). Nositelj studija u skladu sa

¹² Prema statutu Filozofskog fakulteta to je u nadležnosti Ureda za unaprjeđenje kvalitete visokog obrazovanja (v. 2.2.1.).

¹³ Ovo je sukladno Strategiji Sveučilišta. Vidi prethodni paragraf.

¹⁴ Vidi također prethodna dva paragrafa.

¹⁵ Iz ovoga jasno proizlazi da bi se ECTS bodovi morali dodjeljivati i za stručnu praksu. Na to se odnosi i preporuka vanjske neovisne prosudbe iz 2015. (vidi poglavlje 3).

¹⁶ Vrijedi istaknuti da ECTS bodovi nigdje nisu eksplicitno povezani s ocjenama, u smislu da broj ECTS bodova ovisi

studijskim programom vrši ocjenjivanje studenta unutar ECTS sustava. Studentu se može priznati ocjena i broj ECTS bodova predmeta koji je položio na drugom visokom učilištu (čl. 71. st. 1 i 2.). Ukupna ocjena na studiju utvrđuje se pomoću ocjena i ECTS bodova svih položenih predmeta i završnog, odnosno diplomskog rada (čl. 79. st. 1. i 2.).

2.2.3. Akti RH

U *Strategiji obrazovanja, znanosti i tehnologije* ECTS bodovi spominju se u okviru CJELOŽIVOTNOG UČENJA u 3. cilju: Razviti procese i sustav priznavanja neslužbeno i informalno stečenih znanja i vještina, kao jedan od mehanizama podrške priznavanju i prijenosu stečenih kvalifikacija. U okviru VISOKOG OBRAZOVANJA u cilju unaprjeđivanja studijskih programa (1. cilj) potrebno je (1.2.) prilagoditi sadržaje studijskih programa jasno definiranim ishodima učenja i ECTS bodovima radi realnog opterećenja studenata (mjera 1.2.1.). U cilju unaprjeđenja studentskog standarda (6. cilj) kroz pilot programske ugovore subvencionira se participacija školarine za studente koji ostvaruju minimalno 55 ECTS bodova u prethodnoj godini studija (6.1.). U cilju internacionaliziranja i jačanja visokog obrazovanja (7. cilj) kroz povećanje dolazne i odlazne mobilnosti (7.1.) donesena je mjera 7.1.2. za uklanjanje internih prepreka odlaznih mobilnosti vezanih uz priznavanje ECTS bodova ostvarenih putem mobilnosti. Za dolazne mobilnosti preporučuje se (7.2.) uvođenje predmeta na engleskom jeziku da bi se dugoročno ponudila zaokružena cjelina od po 30 ECTS bodova u jednom semestru.

U *Pravilniku o sadržaju dopusnice* navedeno je da elaborat o sveučilišnom studijskom programu mora, između ostalog, sadržavati odgovarajući broj ECTS bodova dodijeljen za svaku studijsku obvezu (čl. 13. st. 1.), isto kao i elaborat o stručnom studijskom programu (čl. 16. st. 1.). Dopusnica, osim drugih podataka, sadrži i broj ECTS bodova koji se stječu završetkom studija (čl. 20.).

U *Kriterijima za ocjenu kvalitete visokih učilišta u sastavu sveučilišta – pročišćeni tekst* među kriterijima za studijske programe (2. *Studijski programi*) jedan od kriterija ocjene je 2.6. Način dodjele ECTS bodova osigurava realnu procjenu studentskog opterećenja.¹⁷ Ocjena provedivosti slijedi skalu od 'nije provedeno' do 'potpuno provedeno'.

Na **razini Europske unije** u *ESG Standardima* ne spominju se ECTS bodovi.

2.3. Studentska anketa o samoprocjeni radnog opterećenja

2.3.1. Skupni podatci i metodologija

Osnovni cilj ankete bio je istražiti usklađenost opterećenja studenata na pojedinim kolegijima u okviru odsjeka na Filozofskom fakultetu u Osijeku prema broju dodijeljenih ECTS bodova.

Prema normi, 1 ECTS bod predstavlja opterećenje studenta u iznosu od oko 30 sati¹⁸, što obuhvaća „prisustvovanje i aktivnosti na nastavi, ispit, samostalno učenje, proučavanje literature, obradu

o ocjeni s kojom je student položio kolegij. Iz toga proizlazi da je i za ocjenu dovoljan potrebno odraditi ukupan broj sati predviđen i izražen brojem ECTS bodova. Zato ima smisla računati korelaciju između postotka prolaznosti i broja ECTS bodova, ali ne i između ocjena i ECTS bodova.

¹⁷ Upravo iz tog razloga AZVO je u svom izvješću iz srpnja 2015. nakon vanjske prosudbe Filozofskog fakulteta Osijek preporučio ispitivanje raspodjele ECTS bodova. Vidi također poglavlje 3.

¹⁸ Statut Filozofskog fakulteta (čl. 49. st. 5.): ECTS bodovi dodjeljuju se studijskim obvezama studenata na temelju prosječno ukupno utrošenog rada koji student mora uložiti kako bi stekao predviđene ishode učenja u sklopu te obveze,

Izješće Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete u 2016. godini podataka, pisanje domaćih radova, pripreme vježbi, vrijeme provedeno u infoučionici, knjižnici itd.“ (Samoanaliza 2013., str. 69).

U izvješću smo se koristili podacima o nastavi za sve studije Filozofskog fakulteta u Osijeku te anketom kojom smo studente ispitali koliko im je sati pripreme bilo potrebno kako bi položili ispit iz kolegija koje su pohađali prošlu akademsku godinu. Točnu uputu, odnosno anketno pitanje prilažemo kao Prilog 1 (na kraju Izvješća). Odziv studenata znatno je varirao od godine do godine i od odsjeka do odsjeka. Ankete koje je ispunilo manje od 5 studenata nisu uzete u obzir za analizu. Također, anketa je provedena na svim akademskim godinama, osim na drugoj godini diplomskih studija. Na temelju dostupnih i prikupljenih podataka, računali smo niz parametara koji su navedeni i objašnjeni u Tablici 1.

Tablica 1. Pojašnjenje indikatora

Indikator	Objašnjenje
Broj studenata koji su sudjelovali u anketi	Broj studenata koji su pristupili ispunjavanju ankete varirao je i po studiju, i po godinama. Kolegiji za koje je anketu ispunilo manje od pet studenata nisu uzeti u obzir za analizu.
Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija ECTS	Studente se pitalo da procijene koliko im je trebalo sati da bi položili kolegij. Taj broj predstavlja aritmetičku sredinu procjena svih studenata koji su pristupili anketiranju Uzeto iz izvedbenog plana
P semestralno	Broj predavanja u semestru
V semestralno	Broj vježbi u semestru
S semestralno	Broj seminara u semestru
Norma	Zbroj norma sati u semestru prema formuli $(2P + 1.5S + V) \times 15$
Ukupno opterećenje studenta u satima	Zbroj sati $(P + V + S) +$ Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija
Ukupno opterećenje studenta u satima po jednom ECTS bodu	Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija / ECTS – podatak govori koliko je ukupno opterećenje studenta za 1 ECTS bod određenog kolegija
Pokrivenost broja sati nastave i sati pripreme za kolegij	Omjer broja sati (ne norma sati) provedenih na fakultetu $(P + V + S) /$ Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija. Broj manji od 1 ukazuje da su se studenti više izvannastavno pripremali za polaganje ispita nego što su proveli vremena na nastavi, dok veći broj od 1 ukazuje na obrnutu tendenciju. Indeks ukazuje na ujednačenost opterećenja studenta na nastavi i izvan nastave
Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu predavanja	P semestralno / Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija – Koliko jedan sat predavanja doprinosi opterećenju studenta u pripremi za polaganje nastave
Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu vježbe	V semestralno / Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija – Koliko jedan sat vježbe doprinosi opterećenju studenta u pripremi za polaganje nastave
Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu seminara	S semestralno / Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija – Koliko jedan sat seminara doprinosi opterećenju studenta u pripremi za polaganje nastave

Tablica 2. Povezanost broja ECTS bodova sa satima predavanja, vježbi, seminara, prosječnog broja sati utrošenih u polaganje kolegija i ukupnog opterećenja studenta u satima

Studij	P	V	S	Norma	Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija	Ukupno opterećenje studenta u satima
Engleski jezik	,345**	,640**	,501**	,477**	,186	,459**
Filozofija	,425*	-,449**	,758**	,822**	,251	,622**

pri čemu jedan ECTS bod predstavlja u pravilu 30 sati ukupnoga prosječnog studentskog rada uloženoga za stjecanje ishoda učenja.

Izveštje Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete u 2016. godini

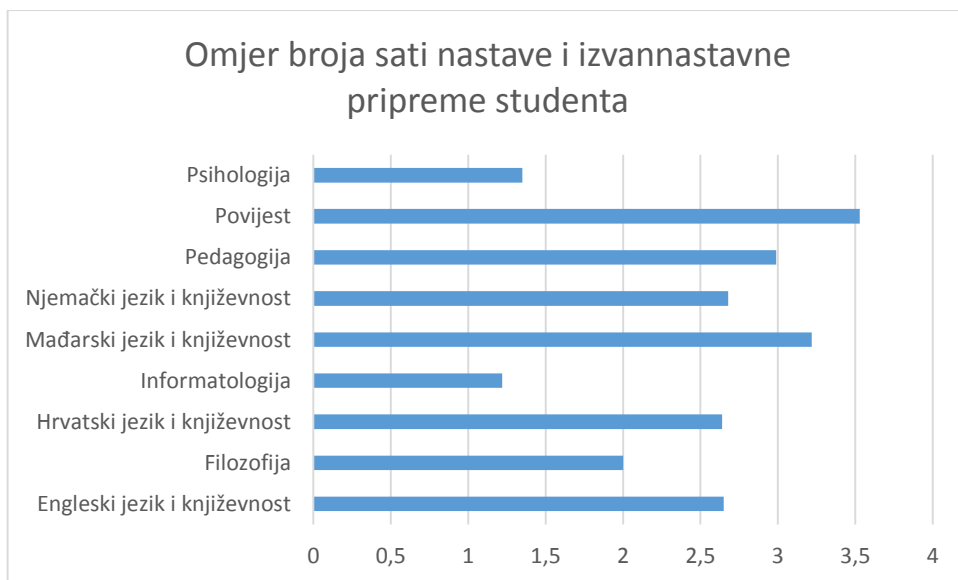
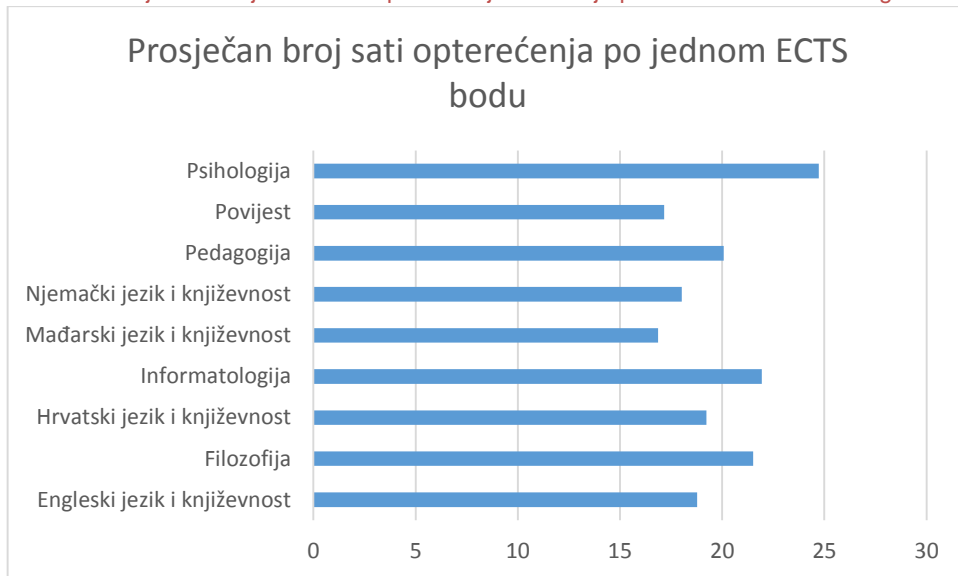
Hrvatski jezik	,670**	-,317**	,482**	,765**	,500**	,745**
Informatologija	,628**	-,148	,358*	,727**	,116	,497**
Mađarski	,886**	,838**	-,255	,855**	,238	,847**
Njemački	,530**	,267*	,380**	,540**	,357**	,404**
Pedagogija	,839**	-,924**	,661**	,903**	,189	,697**
Povijest	,324*	-,924**	,679**	,584**	,333*	,714**
Psihologija	,521**	,655**	,491**	,667**	,567**	,714**

Korelacija broja ECTS bodova s nekom od varijabli P, V, S i Norma označava koji je od kriterija bio važniji prilikom određivanja ECTS bodova. Npr. negativna korelacija kod Studija Hrvatskog jezika između broja ECTS bodova i vježbi interpretira se na način da kolegiji s većim brojem vježbi imaju manji broj ECTS bodova, dok pozitivna korelacija s brojem predavanja označava da se predmetima s većim brojem predavanja u pravilu dodjeljivao veći broj ECTS bodova. Obrazac povezanosti je različit među studijima i govori nam o različitim kriterijima pri određivanju ECTS bodova.

Općenito, na svim studijima pokazuje se kako su se broj sati P, V i S, te posljedično i broj **Norma sati više uzimali u obzir pri izračunu ECTS bodova, nego opterećenje studenata izvan nastave**. Studiji u kojima ECTS bodovi prate opterećenje studenata izvan nastave jesu Hrvatski jezik, Njemački jezik, Povijest i Psihologija.

No, kada se u obzir uzme ukupno opterećenje studenta (posljednja kolona), ECTS bodovi su poprilično dobri pokazatelji opterećenja studenata. Što veća korelacija, to je ECTS bolji pokazatelj opterećenja. Iz tablice se vidi kako više iznimaka postoji na studijima Engleskog i Njemačkog jezika te Informatologije.

VAŽNO: ovi podatci govore samo o međusobnom odnosu kolegija, no ne govore je li opterećenje po kolegiju optimalno. Iznosi opterećenja po ECTS bodovima prikazuju se u nastavku izvješća za svaki studij i kolegij unutar studija zasebno.

Tablica 3. Usporedba broja kolegija razvrstanih u tri kategorije prema prosječnom opterećenju studenta po jednom ECTS bodu

Studij	Broj kolegija		Broj kolegija		Broj kolegija	
	s opterećenjem manjim od 25 sati po ECTS-u	%	s opterećenjem od 25 do 35 sati po ECTS-u	%	s opterećenjem većim od 35 sati po ECTS-u	%
Engleski jezik	74	86,01%	11	13,99%	0	0,00%
Filozofija	25	73,54%	7	20,68%	2	5,88%
Hrvatski jezik	104	88,89%	11	9,40%	2	1,71%
Informatologija	24	77,42%	5	16,13%	2	6,45%
Mađarski	37	97,37%	1	2,63%	0	0,00%
Njemački	124	91,18%	6	4,41%	6	4,41%
Pedagogija	36	90,00%	2	5,00%	2	5,00%
Povijest	55	94,83%	3	5,17%	0	0,00%
Psihologija	40	60,60%	17	25,76%	9	13,64%

2.3.2. Odsjek za engleski jezik i književnost

Tablica 4. Deskriptivni podatci po kriterijima koji su uzeti u obzir za analizu

Studij		N	Min	Max	M	SD
Engleski jezik	Broj studenata koji su sudjelovali u anketi	88			16,20¹	14,87
	Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija	86	2,00	76,50	16,72	9,24
	ECTS	86	2	6	2,91	1,02
	P semestralno	92			12,22	11,10
	V semestralno	92			9,61	17,45
	S semestralno	92			10,76	11,83
	Norma	92			50,21	21,43
	Ukupno opterećenje studenta u satima	86	30,27	121,50	51,60²	15,24
	Ukupno opterećenje studenta u satima po jednom ECTS bodu	86	9,24	40,50	18,87⁴	5,91
	Pokrivenost broja sati nastave i sati pripreme za kolegij	92	,00	15,00	2,65³	2,58
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu predavanja	58	,28	2,55	,89	,38
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu vježbe	26	,07	1,76	,54	,40
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu seminara	52	,20	5,10	1,01	,68

- 1 - U anketi je sudjelovalo 16,20 studenata u prosjeku
- 2 - U prosjeku, student utroši 51,60 sati sveukupno u pripremu za polaganje kolegija, zajedno s nastavom koju pohađa
- 3 - U prosjeku, opterećenje studenta na nastavi veće je od opterećenja studenta izvan nastave te iznosi 2,65, što znači da studenti provode 2,65 puta više vremena na nastavi, nego u pripremi za polaganje kolegija izvan nastave
- 4 - Prosječno ukupno opterećenje studenata po jednom ECTS bodu iznosi 18,87, što odstupa od normiranih 30 sati
- Na sljedećoj stranici nalazi se detaljan prikaz rezultata po kolegijima.

Tablica 5. Kolegiji poredani po ukupnom opterećenju studenta izraženo u satima po jednom ECTS bodu

Naziv kolegija	Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija	Pokrivenost broja sati nastave i sati pripreme za kolegij	Ukupno opterećenje studenta u satima	ECTS	Ukupno opterećenje studenta u satima po jednom ECTS bodu
Pregled engleske književnosti I (od početaka do kraja 18. stoljeća)	16,18	1,85	46,18	5	9,24
Pregled engleske književnosti II (od romantizma do danas)	19,34	1,55	49,34	5	9,87
Tvorba riječi u engleskom jeziku	14,44	2,08	44,44	4	11,11
Pregled američke književnosti I. (od početaka do kraja 19. stoljeća)	27,85	1,08	57,85	5	11,57
Sintaksa fraze u engleskom jeziku	16,80	1,79	46,80	4	11,70
Izborni - Leksikografski opis engleskog jezika	6	5	36	3	12
Psihologija odgoja i obrazovanja	12,14	4,94	72,14	6	12,02
Sintaksa jednostavne rečenice u engleskom jeziku	18,74	1,60	48,74	4	12,18
Didaktika	13,46	4,46	73,46	6	12,24
Izborni - Nastava engleskog jezika u ranoj školskoj dobi	17,50	2,57	62,50	5	12,50
Pregled američke književnosti II. (20. stoljeće)	33,87	,89	63,87	5	12,77
Izborni - Korpusna lingvistika za prevoditelje	9,36	3,21	39,36	3	13,12
Pregled razvoja znanosti o prevođenju	10	3	40	3	13,33
Izborni - Jezične vježbe engleskog jezika VII	10	3	40	3	13,33
Suvremena znanost o prevođenju	10,50	2,86	40,50	3	13,50
Izborni - Ljubav, seks i brak u Miltonovom Izgubljenom raj	10,56	2,84	40,56	3	13,52
Izborni - Govorništvo	10,67	2,81	40,67	3	13,56
Izborni - Kognitivna lingvistika	11,40	2,63	41,40	3	13,80
Glottodidaktika	23,79	2,52	83,79	6	13,96
Izborni - Prevođenje i europske integracije	12	2,50	42	3	14
Izborni - Jezične vježbe engleskog jezika VIII	12,17	2,47	42,17	3	14,06
Prevođenje jezika medija	12,79	2,35	42,79	3	14,26
Hrvatski jezik za prevoditelje 2	13	2,31	43	3	14,33
Izborni - Elementi kulture i civilizacije u nastavi stranog jezika	13,85	2,17	43,85	3	14,62
Izborni - Govorništvo	14,33	2,09	44,33	3	14,78
Frazalni glagoli	15,27	,98	30,27	2	15,14
Izborni - Analiza pogrešaka i nastava stranog jezika	15,75	1,90	45,75	3	15,25
Hrvatski jezik za prevoditelje 1	15,86	1,89	45,86	3	15,29
Izborni - Frazeologija engleskog jezika	17,75	1,69	47,75	3	15,92
Književno prevođenje	18,86	2,39	63,86	4	15,97
Izborni - Poljski jezik III	2	15	32	2	16
Izborni - Poljski jezik V	2	15	32	2	16

Izješće Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete u 2016. godini

Fonetika i fonologija engleskog jezika	17,15	,87	32,15	2	16,08
Izborni - Izrada nastavnih materijala	18,75	1,60	48,75	3	16,25
Izborni - Poljski jezik IV	2,50	12	32,50	2	16,25
Izborni - Poljski jezik VI	2,50	12	32,50	2	16,25
Izborni - Frazeologija engleskog jezika	20,56	1,46	50,56	3	16,85
Izborni - Stilovi i strategije učenja stranog jezika	21,38	1,40	51,38	3	17,13
Izborni - Jezične vježbe engleskog jezika VII	23,38	1,28	53,38	3	17,79
Izborni - Jezične vježbe engleskog jezika VIII	23,40	1,28	53,40	3	17,80
Usvajanje drugog i stranog jezika	25,13	1,19	55,13	3	18,38
Američka kultura i civilizacija	10,73	4,19	55,73	3	18,58
Izborni - Poljski jezik II	7,18	4,18	37,18	2	18,59
Britanska kultura i civilizacija	11,08	4,06	56,08	3	18,69
Morfosintaksa i semantika glagolskih izraza u engleskom jeziku	26,06	1,15	56,06	3	18,69
Izborni - Poljski jezik I	8,33	3,60	38,33	2	19,17
Izborni - Mitologija	8,50	3,53	38,50	2	19,25
Izborni - Pisanje eseja	8,75	3,43	38,75	2	19,38
Izborni - Zemlja promjena: Irska književnost za 21. st.	9,50	3,16	39,50	2	19,75
Jezične vježbe engleskoga jezika V	20,18	2,97	80,18	4	20,05
Leksička semantika	10,48	2,86	40,48	2	20,24
Jezične vježbe engleskoga jezika IV	22,51	2,67	82,51	4	20,63
Jezične vježbe engleskoga jezika VI	22,72	2,64	82,72	4	20,68
Jezične vježbe engleskoga jezika III	23,15	2,59	83,15	4	20,79
Izborni - Mitologija	17,67	2,55	62,67	3	20,89
Izborni - Popularna književnost	11,90	2,52	41,90	2	20,95
Izborni - Engleski kao svjetski jezik	12	2,50	42	2	21
Izborni - Analiza diskursa	12,33	2,43	42,33	2	21,17
Izborni - Engleski kao svjetski jezik	12,56	2,39	42,56	2	21,28
Izborni - Leksikografski opis engleskog jezika	13,60	2,21	43,60	2	21,80
Izborni - Suvremena američka ratna proza	14	2,14	44	2	22
Izborni - Leksikografski opis engleskog jezika	14,33	2,09	44,33	2	22,17
Izborni - Analiza diskursa	14,57	2,06	44,57	2	22,29
Uvod u englesku i američku književnost	21,93	2,05	66,93	3	22,31
Fonetske vježbe engleskog jezika	14,98	2	44,98	2	22,49
Izborni - Popularna književnost	16,57	1,81	46,57	2	23,29
Pregled morfosintakse vrsta riječi u engleskom jeziku	26,43	1,70	71,43	3	23,81
Izborni - Poljski jezik III	18,67	1,61	48,67	2	24,34
Izborni - Poljski jezik IV	18,67	1,61	48,67	2	24,34
Izborni - Pisanje eseja	19,11	1,57	49,11	2	24,56
Suvremeni engleski jezik I	14,19	4,23	74,19	3	24,73
Izborni - Književnost američkog Juga	20	1,50	50	2	25
Izborni - Zemlja promjena: Irska književnost za 21. st.	21,42	1,40	51,42	2	25,71
Izborni - Mitologija	23,75	1,26	53,75	2	26,88
Sintaksa složene rečenice u engleskom jeziku	24,54	1,22	54,54	2	27,27

Izveštće Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete u 2016. godini

Izborni - Poljski jezik I	25	1,20	55	2	27,50
Izborni - Suvremena američka ratna proza	27,43	1,09	57,43	2	28,72
Izborni - Uvod u fantastičnu književnost	15,31	2,94	60,31	2	30,16
Izborni - Uvod u fantastičnu književnost	17,17	2,62	62,17	2	31,09
Izborni - Poljski jezik II	32,50	,92	62,50	2	31,25
Izborni - Uvod u fantastičnu književnost	24,25	1,86	69,25	2	34,63

- Premalo opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – manje od 25
- Optimalno opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – između 25 i 35
- Preveliko opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – više od 35

2.3.3. Odsjek za filozofiju

Tablica 6. Deskriptivni podatci po kriterijima koji su uzeti u obzir za analizu

Studij		N	Min	Max	M	SD
Filozofija	N	34	3	10	6,68¹	2,12
	Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija	34	6,80	366,67	39,16	61,23
	ECTS	33	2	6	3,70	1,42
	P semestralno	38			19,73	13,99
	V semestralno	38			3,15	9,33
	S semestralno	38			17,36	16,18
	Norma	38			68,68	38,42
	Ukupno opterećenje studenta u satima	34	36,80	366,67	84,16²	57,40
	Ukupno opterećenje studenta u satima po jednom ECTS bodu	33	13,00	42,22	21,51⁴	6,94
	Pokrivenost broja sati nastave i sati pripreme za kolegij	38	,00	7,01	2,00³	1,59
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu predavanja	26	,29	2,92	1,18	,75
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu vježbe	4	,23	,33	,27	,05
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu seminara	22	,29	2,92	1,14	,78

- 1 - U anketi je sudjelovalo 6,68 studenata u prosjeku
- 2 - U prosjeku, student utroši 84,16 sati sveukupno u pripremu za polaganje kolegija, zajedno s nastavom koju pohađa
- 3 - U prosjeku, opterećenje studenta na nastavi veće je od opterećenja studenta izvan nastave te iznosi 2, što znači da studenti provode 2 puta više vremena na nastavi, nego u pripremi za polaganje kolegija izvan nastave
- 4 - Prosječno ukupno opterećenje studenata po jednom ECTS bodu iznosi 21,51, što odstupa od normiranih 30 sati
- Na sljedećoj stranici nalazi se detaljan prikaz rezultata po kolegijima.

Tablica 7. Kolegiji poredani po ukupnom opterećenju studenta izraženo u satima po jednom ECTS bodu

Naziv kolegija	Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija	Pokrivenost broja sati nastave i sati pripreme za kolegij	Ukupno opterećenje studenta u satima	ECTS	Ukupno opterećenje studenta u satima po jednom ECTS bodu
Završni rad	366,67	,00	366,67	.	.
Izborni - Buddhistički tekstovi	9,00	3,33	39,00	3	13,00
Etika	21,33	2,81	81,33	6	13,56
Logika I	8,56	7,01	68,56	5	13,71
Logika II	11,60	5,17	71,60	5	14,32
Socijalna filozofija	28,50	2,11	88,50	6	14,75
Izborni - Uvod u metodologiju znanstvenog rada	14,50	2,07	44,50	3	14,83
Grčka filozofija I	15,80	3,80	75,80	5	15,16
Grčka filozofija II	16,78	3,58	76,78	5	15,36
Psihologija odgoja i obrazovanja	34,17	1,76	94,17	6	15,70
Didaktika	35,00	1,71	95,00	6	15,83
Izborni - Osnove kritičkog mišljenja	34,25	,88	64,25	4	16,06
Strani jezik – engleski III	6,80	4,41	36,80	2	18,40
Strani jezik – engleski IV	6,80	4,41	36,80	2	18,40
Uvod u filozofiju	18,30	3,28	78,30	4	19,58
Strani jezik – engleski II	9,29	3,23	39,29	2	19,65
Strani jezik – engleski I	10,00	3,00	40,00	2	20,00
Izborni - Odgoj i obrazovanje za održivi razvoj	40,00	1,50	100,00	5	20,00
zborni - Filozofija politike	11,56	2,60	41,56	2	20,78
Srednjovjekovna filozofija	23,20	2,59	83,20	4	20,80
Izborni - Medijska pedagogija	26,00	2,31	86,00	4	21,50
Izborni – Filozofska terminologija	16,17	1,86	46,17	2	23,09
Povijest hrvatske filozofije	17,33	1,73	47,33	2	23,67
Ontologija	34,70	1,73	94,70	4	23,68
Epistemologija	36,88	1,63	96,88	4	24,22
Novovjekovna filozofija	65,00	,92	125,00	5	25,00
Suvremena filozofija I	46,00	,65	76,00	3	25,33
Izborni - Filozofska hermeneutika	23,25	1,29	53,25	2	26,63
Suvremena etika	25,83	1,16	55,83	2	27,92
Filozofska antropologija	55,00	1,09	115,00	4	28,75
Estetika	87,50	,69	147,50	5	29,50
Suvremena filozofija II.	65,83	,46	95,83	3	31,94
Izborni - Suvremena filozofija seksualnosti	43,33	,69	73,33	2	36,67
Filozofija jezika	66,67	,90	126,67	3	42,22

- Premalo opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – manje od 25
- Optimalno opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – između 25 i 35
- Preveliko opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – više od 35

2.3.4. Odsjek za hrvatski jezik i književnost

Tablica 8. Deskriptivni podatci po kriterijima koji su uzeti u obzir za analizu

Studij		N	Min	Max	M	SD
Hrvatski jezik	N	117	1	38	11,92¹	9,71
	Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija	117	2,41	66,57	25,61	16,29
	ECTS	117	2	6	3,85	1,40
	P semestralno	125			19,32	13,17
	V semestralno	125			9,48	14,06
	S semestralno	125			14,40	14,55
	Norma	125			69,72	34,27
	Ukupno opterećenje studenta u satima	117	30,00	141,57	71,76²	25,71
	Ukupno opterećenje studenta u satima po jednom ECTS bodu	117	9,12	38,30	19,23⁴	4,94
	Pokrivenost broja sati nastave i sati pripreme za kolegij	125	,00	12,45	2,64³	2,22
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu predavanja	92	,08	3,70	1,20	,80
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu vježbe	42	,10	2,92	,68	,65
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu seminara	74	,20	3,63	1,39	,86

- 1 - U anketi je sudjelovalo 11,92 studenata u prosjeku
- 2 - U prosjeku, student utroši 71,76 sati sveukupno u pripremu za polaganje kolegija, zajedno s nastavom koju pohađa
- 3 - U prosjeku, opterećenje studenta na nastavi veće je od opterećenja studenta izvan nastave te iznosi 2,64, što znači da studenti provode 2,64 puta više vremena na nastavi, nego u pripremi za polaganje kolegija izvan nastave.
- 4 - Prosječno ukupno opterećenje studenata po jednom ECTS bodu iznosi 19,23, što odstupa od normiranih 30 sati
- Na sljedećoj stranici nalazi se detaljan prikaz rezultata po kolegijima.

Tablica 9. Kolegiji poredani po ukupnom opterećenju studenta izraženo u satima po jednom ECTS bodu

Naziv kolegija	Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija	Pokrivenost broja sati nastave i sati pripreme za kolegij	Ukupno opterećenje studenta u satima	ECTS	Ukupno opterećenje studenta u satima po jednom ECTS bodu
Povijest hrvatskoga književnoga jezika	9,73	4,62	54,73	6	9,12
Završni rad	30,00	,00	30,00	3	10,00
Tvorba riječi u hrvatskome jeziku	19,86	2,27	64,86	6	10,81
Povijest hrvatskoga gramatičkog sustava	7,29	8,23	67,29	6	11,22
Izborni - Filozofsko-simbolički ustroj glagoljskog pisma	15,00	2,00	45,00	4	11,25
Izborni - Jezik starih slavonskih pisaca	11,57	3,89	56,57	5	11,31
Osnove teorije književnosti II	16,27	2,77	61,27	5	12,25
Izborni - Fortuna Marina Držića	17,50	2,57	62,50	5	12,50
Izborni - Svakodnevica u hrvatskoj književnosti 18. stoljeća	9,47	3,17	39,47	3	13,16
Psihologija odgoja i obrazovanja	19,40	3,09	79,40	6	13,23
Nova hrvatska književnost II	21,36	2,81	81,36	6	13,56
Nova hrvatska književnost I	22,64	2,65	82,64	6	13,77
Stilistika	25,00	1,80	70,00	5	14,00
Hrvatska sintaksa	24,21	2,48	84,21	6	14,04
Izborni - Književna geografija Dubrovnika	12,86	2,33	42,86	3	14,29
Didaktika	26,40	2,27	86,40	6	14,40
Izborni - Slavonski dijalekt	15,00	3,00	60,00	4	15,00
Stara hrvatska književnost III	30,14	1,99	90,14	6	15,02
Izborni - Molitvenici	15,40	2,92	60,40	4	15,10
Psihologija odgoja i obrazovanja	32,25	1,86	92,25	6	15,38
Književnost za djecu i mladež	17,43	3,44	77,43	5	15,49
Osnove teorije književnosti I	18,27	2,46	63,27	4	15,82
Hrvatska leksikologija	19,36	3,10	79,36	5	15,87
Didaktika	36,11	1,66	96,11	6	16,02
Izborni - Osnove informacijske tehnologije	2,41	12,45	32,41	2	16,21
Metodika nastave (teorije) učenja hrvatskoga jezika	37,53	1,60	97,53	6	16,26
Završni rad	49,29	,00	49,29	3	16,43
Izborni - Osnove web dizajna	2,95	10,17	32,95	2	16,48
Strani jezik – njemački III	3,00	10,00	33,00	2	16,50
Strani jezik – njemački IV	3,00	10,00	33,00	2	16,50

Izješće Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete u 2016. godini

Metodika nastave književnosti I. – Teorija školske recepcije književnosti	40,26	1,49	100,26	6	16,71
Izborni - Jezik hrvatskih glagoljaša	3,80	7,89	33,80	2	16,90
Književnost za djecu i mladež	25,00	2,40	85,00	5	17,00
Izborni - Slavenska pisma	23,61	1,91	68,61	4	17,15
Izborni - Jezik hrvatskih glagoljaša	4,43	6,77	34,43	2	17,22
Hrvatska morfologija	43,82	1,37	103,82	6	17,30
Strani jezik – engleski II	4,77	6,29	34,77	2	17,38
Izborni - Kognitivna gramatika	42,50	1,06	87,50	5	17,50
Hrvatska leksikologija	27,50	2,18	87,50	5	17,50
Hrvatska sintaksa	27,57	2,18	87,57	5	17,51
Stara hrvatska književnost II	45,45	1,32	105,45	6	17,58
Strani jezik – engleski IV	5,55	5,41	35,55	2	17,78
Strani jezik – engleski I	5,57	5,39	35,57	2	17,79
Izborni - Poljski jezik II	5,64	5,32	35,64	2	17,82
Izborni - Poljski jezik I	5,71	5,25	35,71	2	17,86
Hrvatska fonetika i fonologija	29,55	2,03	89,55	5	17,91
Osnove teorije književnosti	11,69	5,13	71,69	4	17,92
Izborni - Kognitivna gramatika	26,67	1,69	71,67	4	17,92
Metodika nastave književnosti II.	41,84	,72	71,84	4	17,96
Strani jezik – engleski III	6,00	5,00	36,00	2	18,00
Strani jezik – njemački IV	6,00	5,00	36,00	2	18,00
Hrvatska dijalektologija	30,00	2,00	90,00	5	18,00
Strani jezik – njemački III	6,12	4,90	36,12	2	18,06
Metodika nastave (teorije) učenja hrvatskoga jezika	50,00	1,20	110,00	6	18,33
Hrvatska fonetika i fonologija	13,63	4,40	73,63	4	18,41
Osnove jezične kulture	32,45	1,85	92,45	5	18,49
Hrvatska usmena književnost	14,82	4,05	74,82	4	18,71
Nova hrvatska književnost II	15,00	4,00	75,00	4	18,75
Izborni - Biblija i književnost – interpretacije	7,50	4,00	37,50	2	18,75
Izborni - Suvremena hrvatska književnost	30,00	1,50	75,00	4	18,75
Metodika nastave književnosti I. - teorija školske recepcije književnosti	52,78	1,14	112,78	6	18,80
Teorija jezika	34,18	1,76	94,18	5	18,84
Izborni - Značenje i uporaba hrvatskih padežnih oblika	31,00	1,45	76,00	4	19,00
Strani jezik – njemački II	8,00	3,75	38,00	2	19,00
Izborni - Poljski jezik I	8,12	3,69	38,12	2	19,06
Izborni - Književna geografija Dubrovnika	27,50	1,09	57,50	3	19,17
Izborni - Kajkavsko narječje	12,50	3,60	57,50	3	19,17
Povijest hrvatskoga jezika	17,56	3,42	77,56	4	19,39

Izješće Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete u 2016. godini

Hrvatska usmena književnost	18,08	3,32	78,08	4	19,52
Izborni - Flora i fauna renesansne književnosti	9,05	3,31	39,05	2	19,53
Strani jezik – njemački I	9,17	3,27	39,17	2	19,59
Izborni - Poljski jezik II	9,43	3,18	39,43	2	19,72
Strani jezik – engleski IV	9,43	3,18	39,43	2	19,72
Izborni - Suvremena hrvatska književnost	34,00	1,32	79,00	4	19,75
Izborni - Hrvatska i europska avangarda u prvoj polovici XX. stoljeća	54,17	,83	99,17	5	19,83
Stara hrvatska književnost II	19,61	3,06	79,61	4	19,90
Izborni - Biblija i književnost – interpretacije	9,83	3,05	39,83	2	19,92
Staroslavenski jezik i hrvatsko glagoljaštvo	59,55	1,01	119,55	6	19,93
Strani jezik – engleski III	9,85	3,05	39,85	2	19,93
Stara hrvatska književnost I	19,89	3,02	79,89	4	19,97
Svjetska književnost I	40,00	1,50	100,00	5	20,00
Izborni - Hrvatski jezik u prvoj polovici 20. st.	15,00	3,00	60,00	3	20,00
Stilistika	35,00	1,29	80,00	4	20,00
Svjetska književnost II	40,00	1,50	100,00	5	20,00
Metodika nastave književnosti II	50,56	,59	80,56	4	20,14
Izborni - Tvorba riječi u hrvatskome jeziku	10,64	2,82	40,64	2	20,32
Izborni - Semantika	36,67	1,23	81,67	4	20,42
Hrvatska morfologija	22,00	2,73	82,00	4	20,50
Teorija jezika	22,24	2,70	82,24	4	20,56
Izborni - Značenje i uporaba hrvatskih padežnih oblika	37,50	1,20	82,50	4	20,63
Hrvatska dijalektologija	24,15	2,48	84,15	4	21,04
Izborni - Regionalna književnost II	39,29	1,15	84,29	4	21,07
Stara hrvatska književnost I	47,64	1,26	107,64	5	21,53
Nova hrvatska književnost III	50,00	1,20	110,00	5	22,00
Izborni - Regionalna književnost I	44,00	1,02	89,00	4	22,25
Izborni - Semantika	45,00	1,00	90,00	4	22,50
Izborni - Poljski jezik III	15,00	2,00	45,00	2	22,50
Izborni - Poljski jezik IV	15,00	2,00	45,00	2	22,50
Izborni - Suvremene lingvističke teorije	47,00	,96	92,00	4	23,00
Izborni - Metodika nastave filma	18,00	1,67	48,00	2	24,00
Izborni - Regionalna književnost II	51,67	,87	96,67	4	24,17
Staroslavenski jezik	61,64	,97	121,64	5	24,33
Izborni - Europska kratka priča	52,50	,86	97,50	4	24,38
Izborni - Rodni identitet u hrvatskoj književnosti	54,38	,83	99,38	4	24,85

Izješće Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete u 2016. godini

Izborni - Hrvatska i europska avangarda u prvoj polovici XX. stoljeća	55,56	,81	100,56	4	25,14
Izborni - Drama i kazalište hrvatske moderne	17,33	3,46	77,33	3	25,78
Strani jezik – engleski I	22,29	1,35	52,29	2	26,15
Strani jezik – engleski II	22,29	1,35	52,29	2	26,15
Izborni - Drama i kazalište hrvatske moderne	18,60	3,23	78,60	3	26,20
Nova hrvatska književnost I	16,54	5,44	106,54	4	26,63
Osnove jezične kulture	16,68	5,40	106,68	4	26,67
Svjetska književnost	66,57	1,13	141,57	5	28,31
Staroslavenski jezik	58,46	1,03	118,46	4	29,62
Teorija nastave govornog i pismenog izražavanja	34,00	,88	64,00	2	32,00
Teorija nastave govornog i pismenog izražavanja	40,00	,75	70,00	2	35,00
Izborni - Modernitet 20. stoljeća	50,00	1,20	110,00	3	36,67
Izborni - Metodika nastave filma	46,60	,64	76,60	2	38,30

- Premalo opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – manje od 25
- Optimalno opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – između 25 i 35
- Preveliko opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – više od 35

2.3.5. Odsjek za informacijske znanosti**Tablica 10. Deskriptivni podatci po kriterijima koji su uzeti u obzir za analizu**

Studij		N	Min	Max	M	SD
Informatologija	N	31	1	22	10,97	7,30
	Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija	31	20,12	69,79	41,32	12,21
	ECTS	31	2	6	4,42	1,20
	P semestralno	33			15,90	11,82
	V semestralno	33			22,72	17,23
	S semestralno	33			8,18	11,91
	Norma	33			66,81	29,96
	Ukupno opterećenje studenta u satima	31	50,12	159,79	91,16	21,04
	Ukupno opterećenje studenta u satima po jednom ECTS bodu	31	14,47	55,34	21,94	7,87
	Pokrivenost broja sati nastave i sati pripreme za kolegij	33	,00	2,63	1,22	,58
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu predavanja	24	,80	3,47	1,95	,76
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu vježbe	25	,60	3,92	1,56	,77
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu seminara	12	,96	4,00	2,21	1,05

Tablica 11. Kolegiji poredani po ukupnom opterećenju studenta izraženo u satima po jednom ECTS bodu

Naziv kolegija	Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija	Pokrivenost broja sati nastave i sati pripreme za kolegij	Ukupno opterećenje studenta u satima	ECTS	Ukupno opterećenje studenta u satima po jednom ECTS bodu
Baze podataka I	27,33	1,65	72,33	5	14,47
Sociologija knjige i čitanja	28,67	2,09	88,67	6	14,78
Oblikovanje sadržaja za digitalnu knjižnicu	30,00	1,50	75,00	5	15,00
Zaštita građe i podataka	31,00	1,45	76,00	5	15,20
Izborni - Diskretne strukture i algoritmi	22,82	2,63	82,82	5	16,56
Organizacija informacija II	41,40	1,45	101,40	6	16,90
Povijest i kultura komunikacije	44,82	1,34	104,82	6	17,47
Oblikovanje mrežnih stranica	43,33	1,04	88,33	5	17,67
Organizacija i poslovanje informacijskih ustanova I	29,17	2,06	89,17	5	17,83
Osnove informacijske tehnologije	44,76	1,01	89,76	5	17,95
Označiteljski jezici za opis i prikaz sadržaja	49,00	,92	94,00	5	18,80
Osnove nakladništva i knjižarstva	50,37	,89	95,37	5	19,07
Izborni - Grafički dizajn	31,40	1,43	76,40	4	19,10
Poslovno komuniciranje	33,20	1,36	78,20	4	19,55
Teorija i praksa informacijskih djelatnosti	58,73	1,02	118,73	6	19,79
Izborni - Statistička obrada podataka	30,00	1,00	60,00	3	20,00
Uvod u znanstvenoistraživački rad	41,14	1,46	101,14	5	20,23
Izborni - Svjetska književnost I	36,27	1,24	81,27	4	20,32
Organizacija informacija I	36,00	2,50	126,00	6	21,00
Baze podataka II	60,00	,75	105,00	5	21,00
Izborni - Svjetska književnost II.	41,46	1,09	86,46	4	21,62
Izborni - Hrvatske bibliografije	24,00	1,88	69,00	3	23,00
Izborni - Sociologija knjige i čitanja II	50,00	,90	95,00	4	23,75
Izborni - Mreže narodnih knjižnica	52,09	,86	97,09	4	24,27
Izborni - Osnove jezične kulture	20,12	1,49	50,12	2	25,06
Engleski jezik II	48,56	,62	78,56	3	26,19
Uvod u knjižničnu i informacijsku znanost	69,79	1,29	159,79	6	26,63
Izborni - Engleski jezik III	50,00	,60	80,00	3	26,67
Engleski jezik I	50,10	,60	80,10	3	26,70
Praktičan rad II	55,00	1,09	115,00	3	38,33
Praktičan rad I	50,67	1,18	110,67	2	55,34

- Premalo opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – manje od 25
- Optimalno opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – između 25 i 35
- Preveliko opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – više od 35

2.3.6. Odsjek za mađarski jezik i književnost

Tablica 12. Deskriptivni podatci po kriterijima koji su uzeti u obzir za analizu

Studij		N	Min	Max	M	SD
Mađarski	N	40	0	13	8,40¹	3,1
	Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija	38	5,50	48,00	13,66	7,52
	ECTS	40	2	8	3,40	1,44
	P semestralno	44			8,18	10,94
	V semestralno	44			28,29	42,69
	S semestralno	44			4,43	7,64
	Norma	44			51,30	39,48
	Ukupno opterećenje studenta u satima	38	35,50	259,85	59,45²	40,16
	Ukupno opterećenje studenta u satima po jednom ECTS bodu	38	9,75	32,48	16,86⁴	4,37
	Pokrivenost broja sati nastave i sati pripreme za kolegij	42	,00	12,09	3,32³	2,20
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu predavanja	18	,30	1,30	,65	,33
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu vježbe	25	,08	1,30	,41	,29
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu seminara	12	,19	1,10	,71	,25

- 1 - U anketi je sudjelovalo 8,40 studenata u prosjeku
- 2 - U prosjeku, student utroši 59,45 sati sveukupno u pripremu za polaganje kolegija, zajedno s nastavom koju pohađa
- 3 - U prosjeku, opterećenje studenta na nastavi veće je od opterećenja studenta izvan nastave te iznosi 3,32, što znači da studenti provode 3,32 puta više vremena na nastavi, nego u pripremi za polaganje kolegija izvan nastave.
- 4 - Prosječno ukupno opterećenje studenata po jednom ECTS bodu iznosi 16,68, što odstupa od normiranih 30 sati
- Na sljedećoj stranici nalazi se detaljan prikaz rezultata po kolegijima.

Tablica 13. Kolegiji poredani po ukupnom opterećenju studenta izraženo u satima po jednom ECTS bodu

Naziv kolegija	Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija	Pokrivenost broja sati nastave i sati pripreme za kolegij	Ukupno opterećenje studenta u satima	ECTS	Ukupno opterećenje studenta u satima po jednom ECTS bodu
Uvod u znanost o književnosti	9,00	3,33	39,00	4	9,75
Morfologija mađarskoga jezika 2	9,90	3,03	39,90	4	9,98
Komunikacija pomoću Interneta	5,50	5,45	35,50	3	11,83
Teorija komunikacije 2	7,89	3,80	37,89	3	12,63
Teorija komunikacije 1	8,00	3,75	38,00	3	12,67
Baze podataka za komunikologe	8,13	3,69	38,13	3	12,71
Fonetika i fonologija mađarskog jezika	9,90	3,03	39,90	3	13,30
Uvod u jezikoslovlje za hungarologe	10,40	2,88	40,40	3	13,47
Moderna mađarska književnost i kultura 1	9,00	5,00	54,00	4	13,50
Klasična mađarska književnost i kultura 1	10,00	4,50	55,00	4	13,75
Moderna mađarska književnost i kultura 2	10,40	4,33	55,40	4	13,85
Hrvatsko-mađarska komparatistika u kontekstu prevođenja	11,67	2,57	41,67	3	13,89
Povijest i kultura Mađara	11,69	3,85	56,69	4	14,17
Morfologija mađarskoga jezika 1	11,69	3,85	56,69	4	14,17
Klasična mađarska književnost i kultura 2	15,33	2,94	60,33	4	15,08
Izborni -Komparatistika: mađarska književnost u europskom kontekstu	15,86	1,89	45,86	3	15,29
Uvod u teoriju prevođenja	16,44	1,82	46,44	3	15,48
Završni rad	48,00	,00	48,00	3	16,00
Sintaksa mađarskog jezika 1	19,22	1,56	49,22	3	16,41
Sintaksa mađarskog jezika 2	19,44	1,54	49,44	3	16,48
Osnove multimedija	5,75	7,83	50,75	3	16,92
Jezične vježbe mađarskog jezika 2	19,30	6,22	139,30	8	17,41
Jezične vježbe mađarskog jezika 4	19,30	4,66	109,30	6	18,22
Jezične vježbe mađarskog jezika 3	19,85	4,53	109,85	6	18,31
Suvremeni mađarski jezik 1	10,75	4,19	55,75	3	18,58
Strani jezik – engleski I	7,20	4,17	37,20	2	18,60
Strani jezik – engleski III	7,20	4,17	37,20	2	18,60
Jezične vježbe mađarskog jezika 6	14,78	4,06	74,78	4	18,70
Suvremeni mađarski jezik 2	11,11	4,05	56,11	3	18,70
Jezične vježbe mađarskog jezika 5	15,33	3,91	75,33	4	18,83
Izborni -Komunikacijske vježbe 2	9,00	3,33	39,00	2	19,50
Strani jezik – engleski II	9,67	3,10	39,67	2	19,84

Izvešće Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete u 2016. godini

Strani jezik – engleski IV	9,67	3,10	39,67	2	19,84
Komunikacijske vježbe 1	14,00	2,14	44,00	2	22,00
Prijevodne vježbe 2	15,22	1,97	45,22	2	22,61
Prijevodne vježbe 1	16,67	1,80	46,67	2	23,34
Stručno prevođenje	27,22	1,65	72,22	3	24,07
Jezične vježbe mađarskog jezika 1	19,85	12,09	259,85	8	32,48

- Premalo opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – manje od 25
- Optimalno opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – između 25 i 35
- Preveliko opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – više od 35

2.3.7. Odsjek za njemački jezik i književnost

Tablica 14. Deskriptivni podatci po kriterijima koji su uzeti u obzir za analizu

Studij	N	Min	Max	M	SD
Njemački N	140	1	16	7,63¹	4,27
Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija	140	,00	145,21	20,49	17,73
ECTS	136	1	6	3,35	,94
P semestralno	148			10,23	11,07
V semestralno	148			16,52	34,22
S semestralno	148			10,54	12,42
Norma	148			52,80	33,32
Ukupno opterećenje studenta u satima	140	,00	385,21	59,92²	43,01
Ukupno opterećenje studenta u satima po jednom ECTS bodu	140	,00	96,30	18,02⁴	11,39
Pokrivenost broja sati nastave i sati pripreme za kolegij	144	,00	15,00	2,68³	2,40
Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu predavanja	79	,17	4,00	1,09	,68
Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu vježbe	58	,07	1,83	,56	,39
Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu seminara	76	,21	5,00	1,10	,78

- 1 - U anketi je sudjelovalo 7,63 studenata u prosjeku
- 2 - U prosjeku, student utroši 59,92 sati sveukupno u pripremu za polaganje kolegija, zajedno s nastavom koju pohađa
- 3 - U prosjeku, opterećenje studenta na nastavi veće je od opterećenja studenta izvan nastave te iznosi 2,68, što znači da studenti provode 2,68 puta više vremena na nastavi, nego u pripremi za polaganje kolegija izvan nastave.
- 4 - Prosječno ukupno opterećenje studenata po jednom ECTS bodu iznosi 18,02, što odstupa od normiranih 30 sati
- Na sljedećoj stranici nalazi se detaljan prikaz rezultata po kolegijima.

Tablica 15. Kolegiji poredani po ukupnom opterećenju studenta izraženo u satima po jednom ECTS bodu

Naziv kolegija	Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija	Pokrivenost broja sati nastave i sati pripreme za kolegij	Ukupno opterećenje studenta u satima	ECTS	Ukupno opterećenje studenta u satima po jednom ECTS bodu
Hrvatski jezik za prevoditelje	6,80	6,62	51,80	6	8,63
Izborni - Osnove informacijske tehnologije	2,50	12,00	32,50	3	10,83
Izborni - Pretraživanje Interneta	3,29	9,12	33,29	3	11,10
Izborni - Thomas Mann	3,50	8,57	33,50	3	11,17
Izborni - Uvod u semiologiju	4,00	7,50	34,00	3	11,33
Izborni - Kontrastivna analiza frazeologizama njemačkoga i hrvatskoga jezika	4,00	7,50	34,00	3	11,33
Izborni - Pretraživanje Interneta	4,22	7,11	34,22	3	11,41
Izborni - Osnove informacijske tehnologije	4,33	6,93	34,33	3	11,44
Izborni - Njemačka ljubavna lirika	4,44	6,76	34,44	3	11,48
Izborni - Jezične promjene	6,12	4,90	36,12	3	12,04
Izborni - Kultura i civilizacija Njemačke	6,27	4,78	36,27	3	12,09
Izborni - Književnost biedermeiera i Mlade Njemačke	6,60	4,55	36,60	3	12,20
Izborni - Konjugirani i nekonjugirani glagolski oblici u suvremenom njemačkom jeziku	6,75	4,44	36,75	3	12,25
Izborni - Kultura i civilizacija Švicarske i Austrije	6,86	4,37	36,86	3	12,29
Hrvatska leksikologija	7,00	4,29	37,00	3	12,33
Izborni - Njemački pravopis	7,00	4,29	37,00	3	12,33
Pismeno izražavanje II	7,50	4,00	37,50	3	12,50
Izborni - Engleski jezik 4	7,50	4,00	37,50	3	12,50
Izborni - Njemački pravopis	7,67	3,91	37,67	3	12,56
Engleski jezik 2	7,70	3,90	37,70	3	12,57
Engleski jezik 1	7,90	3,80	37,90	3	12,63
Izborni - Književnost migranata na njemačkom jezičnom području	8,00	3,75	38,00	3	12,67
Izborni - Baze podataka	8,14	3,69	38,14	3	12,71
Izborni - Osnove web dizajna	8,62	3,48	38,62	3	12,87
Pregled razvoja znanosti o prevođenju	8,88	3,38	38,88	3	12,96
Suvremena znanost o prevođenju	9,62	3,12	39,62	3	13,21
Didaktika	19,40	3,09	79,40	6	13,23
Nastava njemačkog jezika u ranoj školskoj dobi	21,50	2,09	66,50	5	13,30
Izborni - Njemačka književnost iz Slavonije	10,00	3,00	40,00	3	13,33
Konverzijske vježbe II	10,00	3,00	40,00	3	13,33
Usvajanje drugog i stranog jezika	21,80	2,06	66,80	5	13,36
Izborni - Engleski jezik 3	10,17	2,95	40,17	3	13,39

Izješće Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete u 2016. godini

Izborni - Vježbe iz retoričke analize teksta	10,50	2,86	40,50	3	13,50
Psihologija odgoja i obrazovanja	21,00	2,86	81,00	6	13,50
Uvod u studij njemačke književnosti	10,64	2,82	40,64	3	13,55
Izborni - Književnoznanstvena metodologija	11,00	2,73	41,00	3	13,67
Izborni - Njemačka književnost iz Slavonije	11,13	2,70	41,13	3	13,71
Njemačka književnost realizma i naturalizma	24,12	1,87	69,12	5	13,82
Izborni - Suvremeni mediji u nastavi njemačkog jezika	11,60	2,59	41,60	3	13,87
Fonetika i fonologija njemačkog jezika	12,80	1,17	27,80	2	13,90
Konverzijske vježbe I	12,30	2,44	42,30	3	14,10
Izborni - Konjugirani i nekonjugirani glagolski oblici u suvremenom njemačkom jeziku	12,29	2,44	42,29	3	14,10
Izborni - Njemačka ljubavna lirika	12,50	2,40	42,50	3	14,17
Izborni - Historijska gramatika njemačkog jezika	12,50	2,40	42,50	3	14,17
Izborni - Kultura i civilizacija Švicarske i Austrije	13,25	2,26	43,25	3	14,42
Izborni - Thomas Mann	13,33	2,25	43,33	3	14,44
Izborni - Njemački pravopis	13,33	2,25	43,33	3	14,44
Didaktika	27,50	2,18	87,50	6	14,58
Izborni - Kultura i civilizacija Njemačke	14,25	2,11	44,25	3	14,75
Povijest njemačkog jezika	14,50	2,07	44,50	3	14,83
Glottodidaktika	29,10	2,06	89,10	6	14,85
Izborni - Književnost biedermeiera i Mlade Njemačke	14,57	2,06	44,57	3	14,86
Izborni - Historijska gramatika njemačkog jezika	15,00	2,00	45,00	3	15,00
Izborni - Historijska gramatika njemačkog jezika	15,00	2,00	45,00	3	15,00
Izborni - Konjugirani i nekonjugirani glagolski oblici u suvremenom njemačkom jeziku	15,12	1,98	45,12	3	15,04
Njemačka književnost prosvjetiteljstva	15,57	2,89	60,57	4	15,14
Leksikologija i leksikografija	15,78	1,90	45,78	3	15,26
Izborni - Elementi kulture i civilizacije u nastavi njemačkog jezika	16,00	1,88	46,00	3	15,33
Izborni - Uvod u semiologiju	16,00	1,88	46,00	3	15,33
Sturm-und-Drang i weimarska klasika	16,57	2,72	61,57	4	15,39
Psihologija odgoja i obrazovanja	32,50	1,85	92,50	6	15,42
Izborni - Jezične promjene	16,86	1,78	46,86	3	15,62
Njemačka lirika 20. stoljeća	17,67	2,55	62,67	4	15,67
Izborni - Engleski jezik 6	17,17	1,75	47,17	3	15,72
Izborni - Izrada nastavnih materijala	17,20	1,74	47,20	3	15,73
Jezične vježbe njemačkog jezika V	18,44	2,44	63,44	4	15,86
Tvorba riječi u suvremenom njemačkom jeziku	17,89	1,68	47,89	3	15,96
Izborni - Književnost migranata na njemačkom jezičnom području	18,00	1,67	48,00	3	16,00
Izborni - Engleski jezik 5	18,00	1,67	48,00	3	16,00
Izborni - Poljski jezik 3	2,00	15,00	32,00	2	16,00
Prevođenje književnih tekstova	36,25	1,66	96,25	6	16,04
Jezične vježbe njemačkog jezika VI	19,81	2,27	64,81	4	16,20

Izješće Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete u 2016. godini

Jezične vježbe njemačkog jezika VIII	18,90	1,59	48,90	3	16,30
Pismeno izražavanje I	19,00	1,58	49,00	3	16,33
Književnoznanstvena metodologija	19,00	1,58	49,00	3	16,33
Morfologija glagola u suvremenom njemačkom jeziku	20,79	2,16	65,79	4	16,45
Jezične vježbe njemačkog jezika VII	19,40	1,55	49,40	3	16,47
Morfologija neglagolskih vrsta riječi u suvremenom njemačkom jeziku	21,25	2,12	66,25	4	16,56
Izborni - Kontrastivna analiza frazeologizama njemačkoga i hrvatskoga jezika	19,73	1,52	49,73	3	16,58
Uvod u tehniku znanstvenog rada	19,89	1,51	49,89	3	16,63
Izborni - Suvremeni mediji u nastavi njemačkog jezika	20,00	1,50	50,00	3	16,67
Izborni - Književnost biedermeiera i Mlade Njemačke	20,00	1,50	50,00	3	16,67
Izborni - Starija njemačka književnost	20,00	1,50	50,00	3	16,67
Izborni - Thomas Mann	20,57	1,46	50,57	3	16,86
Njemačka književnost prosvjetiteljstva	21,31	1,41	51,31	3	17,10
Izborni - Poljski jezik 1	4,29	6,99	34,29	2	17,15
Njemačka drama 20. stoljeća	23,88	1,88	68,88	4	17,22
Tvorba riječi u suvremenom njemačkom jeziku	21,83	1,37	51,83	3	17,28
Njemačka književnost za djecu i mladež	21,88	1,37	51,88	3	17,29
Izborni - Poljski jezik 2	4,83	6,21	34,83	2	17,42
Izborni - Suvremena njemačka drama	22,50	1,33	52,50	3	17,50
Izborni - Njemačka i austrijska povijest do 1848	22,50	1,33	52,50	3	17,50
Izborni - Njemačka i austrijska povijest 1848.-1945.	22,50	1,33	52,50	3	17,50
Leksikologija i leksikografija	23,60	1,27	53,60	3	17,87
Glottodidaktika	47,50	1,26	107,50	6	17,92
Sturm-und-Drang i weimarska klasika	23,80	1,26	53,80	3	17,93
Izborni - Poslovno dopisivanje	48,86	1,23	108,86	6	18,14
Testiranje i vrednovanje komunikacijske kompetencije	27,90	1,61	72,90	4	18,23
Izborni - Uvod u semiologiju	25,00	1,20	55,00	3	18,33
Kontrastivna analiza sintaktičkih struktura njemačkog i hrvatskog jezika	25,08	1,20	55,08	3	18,36
Izborni - Psiholingvistika za prevoditelje	25,50	1,18	55,50	3	18,50
Njemačka književnost realizma i naturalizma	25,60	1,17	55,60	3	18,53
Stručni jezici	27,50	1,09	57,50	3	19,17
Završni rad	58,46	,00	58,46	3	19,49
Njemačka lirika 20. stoljeća	28,83	1,04	58,83	3	19,61
Uvod u sintaksu suvremenog njemačkog jezika	35,31	1,27	80,31	4	20,08
Uvod u tehniku znanstvenog rada	30,44	,99	60,44	3	20,15
Jezične vježbe njemačkog jezika I	21,57	2,78	81,57	4	20,39
Izborni -Kontrastivna analiza frazeologizama njemačkoga i hrvatskoga jezika	31,50	,95	61,50	3	20,50
Uvod u lingvistiku za germaniste	37,78	1,19	82,78	4	20,70
Jezične vježbe njemačkog jezika II	23,77	2,52	83,77	4	20,94
Njemačka proza 20. stoljeća	39,38	1,14	84,38	4	21,10

Izješće Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete u 2016. godini

Jezične vježbe njemačkog jezika III	24,44	2,45	84,44	4	21,11
Izborni - Engleski za napredne 2	19,29	2,33	64,29	3	21,43
Izborni - Kazališna radionica 1	4,43	13,54	64,43	3	21,48
Sintaksa složene rečenice u suvremenom njemačkom jeziku	41,31	1,09	86,31	4	21,58
Izborni - Engleski za napredne 1	20,00	2,25	65,00	3	21,67
Jezične vježbe njemačkog jezika IV	31,56	1,90	91,56	4	22,89
Fonetske vježbe	8,21	1,83	23,21	1	23,21
Usvajanje drugog i stranog jezika	40,00	,75	70,00	3	23,33
Morfologija glagola u suvremenom njemačkom jeziku	19,19	3,91	94,19	4	23,55
Izborni - Jezične promjene	41,50	,72	71,50	3	23,83
Izborni - Nastava njemačkog jezika u ranoj školskoj dob	75,00	,60	120,00	5	24,00
Morfologija neglagolskih vrsta riječi u suvremenom njemačkom jeziku	22,07	3,40	97,07	4	24,27
Jezične vježbe njemačkog jezika VII	45,00	,67	75,00	3	25,00
Jezične vježbe njemačkog jezika VIII	45,00	,67	75,00	3	25,00
Izborni - Testiranje i vrednovanje komunikacijske kompetencije	60,00	,75	105,00	4	26,25
Izborni - Kazališna radionica 1	22,20	2,70	82,20	3	27,40
Uvod u studij njemačke književnosti	12,75	1,18	27,75	1	27,75
Izborni - Kazališna radionica 1	30,60	1,96	90,60	3	30,20
Jezične vježbe njemačkog jezika III	62,44	1,92	182,44	4	45,61
Jezične vježbe njemačkog jezika IV	76,50	1,57	196,50	4	49,13
Uvod u lingvistiku za germaniste	49,33	1,22	109,33	2	54,67
Fonetske vježbe	8,79	6,83	68,79	1	68,79
Jezične vježbe njemačkog jezika I	35,53	6,75	275,53	4	68,88
Jezične vježbe njemačkog jezika II	145,21	1,65	385,21	4	96,30

- Premalo opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – manje od 25
- Optimalno opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – između 25 i 35
- Preveliko opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – više od 35

2.3.8. Odsjek za pedagogiju

Tablica 16. Deskriptivni podatci po kriterijima koji su uzeti u obzir za analizu

Studij		N	Min	Max	M	SD
Pedagogija	N	41	0	23	14,29¹	6,32
	Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija	40	4,86	72,54	20,25	16,65
	ECTS	41	0	5	3,56	1,53
	P semestralno	45			18,00	13,79
	V semestralno	45			6,00	12,13
	S semestralno	45			18,00	14,51
	Norma	45			69,00	38,39
	Ukupno opterećenje studenta u satima	40	34,86	132,54	66,75²	23,15
	Ukupno opterećenje studenta u satima po jednom ECTS bodu	39	12,88	80,00	20,07⁴	11,06
	Pokrivenost broja sati nastave i sati pripreme za kolegij	44	,00	6,30	2,99³	1,77
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu predavanja	30	,32	2,42	,75	,47
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu vježbe	8	,16	1,67	,50	,56
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu seminara	31	,18	2,42	,81	,50

- 1 - U anketi je sudjelovalo 14,29 studenata u prosjeku
- 2 - U prosjeku, student utroši 66,75 sati sveukupno u pripremu za polaganje kolegija, zajedno s nastavom koju pohađa
- 3 - U prosjeku, opterećenje studenta na nastavi veće je od opterećenja studenta izvan nastave te iznosi 2,99, što znači da studenti provode 2,99 puta više vremena na nastavi, nego u pripremi za polaganje kolegija izvan nastave.
- 4 - Prosječno ukupno opterećenje studenata po jednom ECTS bodu iznosi 20,07, što odstupa od normiranih 30 sati
- Na sljedećoj stranici nalazi se detaljan prikaz rezultata po kolegijima.

Tablica 17. Kolegiji poredani po ukupnom opterećenju studenta izraženo u satima po jednom ECTS bodu

Naziv kolegija	Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija	Pokrivenost broja sati nastave i sati pripreme za kolegij	Ukupno opterećenje studenta u satima	ECTS	Ukupno opterećenje studenta u satima po jednom ECTS bodu
Pedagoška praksa	33,46	,90	63,46	0	.
Teorije obrazovnih sustava	8,65	3,47	38,65	3	12,88
Školska pedagogija	9,53	6,30	69,53	5	13,91
Psihologija odgoja i obrazovanja	10,85	5,53	70,85	5	14,17
Obiteljska pedagogija	11,95	3,77	56,95	4	14,24
Povijest i filozofija odgoja i obrazovanja	12,22	3,68	57,22	4	14,31
Domska pedagogija	12,93	4,64	72,93	5	14,59
Interkulturalna pedagogija	13,60	4,41	73,60	5	14,72
Sociologija odgoja i obrazovanja	14,60	4,11	74,60	5	14,92
Pedagogija ranog odgoja i obrazovanja	15,05	2,99	60,05	4	15,01
Izborni - Odgoj i obrazovanje za održivi razvoj	16,00	3,75	76,00	5	15,20
Metodologija pedagoških istraživanja II	16,80	3,57	76,80	5	15,36
Metodologija pedagoških istraživanja I	17,25	3,48	77,25	5	15,45
Didaktika	17,33	3,46	77,33	5	15,47
Andragogija	19,15	3,13	79,15	5	15,83
Opća povijest pedagogije	18,39	2,45	63,39	4	15,85
Povijest hrvatske pedagogije i školstva	19,96	2,25	64,96	4	16,24
Teorije odgoja	21,09	2,13	66,09	4	16,52
Pedagogija djece s teškoćama u razvoju	23,00	2,61	83,00	5	16,60
Metodika odgoja	24,50	2,45	84,50	5	16,90
Strani jezik – engleski I	4,86	6,17	34,86	2	17,43
Izborni - Teorije kurikuluma	10,05	5,97	70,05	4	17,51
Izborni - Medijska pedagogija	11,00	5,45	71,00	4	17,75
Strani jezik – engleski III	7,29	4,12	37,29	2	18,65
Strani jezik – engleski II	7,43	4,04	37,43	2	18,72
Strani jezik – engleski IV	7,71	3,89	37,71	2	18,86
Izborni - Odgoj za nenasilje i suradnju I	9,20	3,26	39,20	2	19,60
Osnove pedagogije	18,96	3,16	78,96	4	19,74
Izborni - Odgoj za nenasilje i suradnju II	9,60	3,13	39,60	2	19,80
Pedagogija slobodnog vremena	40,00	1,50	100,00	5	20,00
Metodika rada pedagoga I	41,08	1,46	101,08	5	20,22
Pedagoška statistika	21,70	2,76	81,70	4	20,43
Izborni - Pedagoška komunikacija I	11,50	2,61	41,50	2	20,75
Izborni - Pedagoška komunikacija II	12,21	2,46	42,21	2	21,11
Završni rad	64,90	,00	64,90	3	21,63

Izveštće Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete u 2016. godini

Upravljanje i autonomija škole	62,46	,96	122,46	5	24,49
Socijalna pedagogija	72,54	,83	132,54	5	26,51
Strani jezik – njemački II	5,50	5,45	35,50	1	35,50
Strani jezik – njemački	6,00	5,00	36,00	1	36,00
Strani jezik – njemački III	50,00	,60	80,00	1	80,00

- Premalo opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – manje od 25
- Optimalno opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – između 25 i 35
- Preveliko opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – više od 35

2.3.9. Odsjek za povijest*Tablica 18. Deskriptivni podatci po kriterijima koji su uzeti u obzir za analizu*

Studij		N	Min	Max	M	SD
Povijest	N	58	1	31	15,76	8,81
	Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija	58	1,00	46,00	14,761	8,51
	ECTS	58	2	6	2,86	,84
	P semestralno	62			14,03	11,15
	V semestralno	62			4,35	10,30
	S semestralno	62			12,58	10,92
	Norma	62			51,29	25,84
	Ukupno opterećenje studenta u satima	58	22,16	79,60	47,86²	12,96
	Ukupno opterećenje studenta u satima po jednom ECTS bodu	58	10,92	29,53	17,16⁴	3,96
	Pokrivenost broja sati nastave i sati pripreme za kolegij	62	,00	30,00	3,53³	5,14
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu predavanja	43	,31	2,04	,79	,44
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu vježbe	10	,03	,79	,31	,27
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu seminara	43	,33	1,70	,90	,39

- 1 - U anketi je sudjelovalo 15,76 studenata u prosjeku
- 2 - U prosjeku, student utroši 47,86 sati sveukupno u pripremu za polaganje kolegija, zajedno s nastavom koju pohađa
- 3 - U prosjeku, opterećenje studenta na nastavi veće je od opterećenja studenta izvan nastave te iznosi 3,53, što znači da studenti provode 3,53 puta više vremena na nastavi, nego u pripremi za polaganje kolegija izvan nastave.
- 4 - Prosječno ukupno opterećenje studenata po jednom ECTS bodu iznosi 17,16, što odstupa od normiranih 30 sati
- Na sljedećoj stranici nalazi se detaljan prikaz rezultata po kolegijima.

Tablica 19. Kolegiji poredani po ukupnom opterećenju studenta izraženo u satima po jednom ECTS bodu

Naziv kolegija	Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija	Pokrivenost broja sati nastave i sati pripreme za kolegij	Ukupno opterećenje studenta u satima	ECTS	Ukupno opterećenje studenta u satima po jednom ECTS bodu
Metodika nastave povijesti, I. dio	17,76	,84	32,76	3	10,92
Uvod u prapovijest	7,16	2,09	22,16	2	11,08
Metodika nastave povijesti, II. dio	18,65	,80	33,65	3	11,22
Izborni - Vjerovanja i obredi antičkog svijeta	5,50	5,45	35,50	3	11,83
Izborni - Osnove web dizajna	7,56	3,97	37,56	3	12,52
Didaktika	17,40	3,45	77,40	6	12,90
Izborni - Sakralna i profana arhitektura Grčke i Rima	9,00	3,33	39,00	3	13,00
Izborni - Etnogenetski procesi u prapovijesti (Panoni, Iliri)	9,17	3,27	39,17	3	13,06
Izborni - Hrvatska vojna povijest i uprava	9,78	3,07	39,78	3	13,26
Psihologija odgoja i obrazovanja	19,60	3,06	79,60	6	13,27
Izborni – Etruščani	10,24	2,93	40,24	3	13,41
Srednjovjekovno razdoblje svjetske povijesti	10,30	2,91	40,30	3	13,43
Programi za statističku obradu podataka povijesti	11,88	2,53	41,88	3	13,96
Izborni - Vjerovanja i kultovi u prapovijesti	14,42	2,08	44,42	3	14,81
Pomoćne povijesne znanosti, I. dio	15,50	1,94	45,50	3	15,17
Metodologija znanstvenoistraživačkog rada, I. dio	30,59	,49	45,59	3	15,20
Povijest naroda jugoistočne Europe 1790.-1918.	15,78	1,90	45,78	3	15,26
Hrvatska povijest 19. st. (1790.-1860.)	16,11	2,79	61,11	4	15,28
Završni rad	46,00	,00	46,00	3	15,33
Povijest naroda jugoistočne Europe u srednjem vijeku	16,27	1,84	46,27	3	15,42
Izborni – Kelti	16,26	1,85	46,26	3	15,42
Pomoćne povijesne znanosti, II. dio	16,42	1,83	46,42	3	15,47
Strani jezik – njemački I	1,00	30,00	31,00	2	15,50
Strani jezik – njemački II	1,00	30,00	31,00	2	15,50
Hrvatska povijest od 1860.-1918.	17,11	2,63	62,11	4	15,53
Svjetska povijest 20. st. (nakon 1945.)	18,33	1,64	48,33	3	16,11

Izješće Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete u 2016. godini

Svjetska povijest 1918.-1945.	20,00	1,50	50,00	3	16,67
Povijest naroda jugoistočne Europe u ranom novom vijeku	20,79	1,44	50,79	3	16,93
Strani jezik – engleski II	4,29	6,99	34,29	2	17,15
Hrvatska povijest 18. stoljeća	21,53	1,39	51,53	3	17,18
Strani jezik – engleski I	4,38	6,85	34,38	2	17,19
Hrvatska povijest 16. i 17. stoljeća	21,59	1,39	51,59	3	17,20
Svjetska povijest 19. stoljeća	23,16	1,30	53,16	3	17,72
Izborni - Razredni menadžment	11,00	5,45	71,00	4	17,75
Izborni - Grci na istočnom Jadranu	5,74	5,23	35,74	2	17,87
Izborni - Ekonomsko-društveni procesi i privreda tijekom prapovijesti	5,82	5,15	35,82	2	17,91
Strani jezik – engleski III - njemački III	5,83	5,15	35,83	2	17,92
Izborni - Slavonija i Srijem u srednjem vijeku	6,00	5,00	36,00	2	18,00
Hrvatske zemlje u razvijenom srednjem vijeku	9,40	4,79	54,40	3	18,13
Povijest Hrvata u ranom srednjem vijeku	9,80	4,59	54,80	3	18,27
Izborni - Poljska kultura i civilizacija	25,00	1,20	55,00	3	18,33
Svjetska povijest ranoga novog vijeka	25,18	1,19	55,18	3	18,39
Izborni - Medijska pedagogija	13,57	4,42	73,57	4	18,39
Izborni - Kultura renesanse u Europi	25,56	1,17	55,56	3	18,52
Strani jezik – engleski IV	7,92	3,79	37,92	2	18,96
Antika u hrvatskim zemljama	8,00	3,75	38,00	2	19,00
Izborni - Odgoj i obrazovanje za održivi razvoj	16,64	3,61	76,64	4	19,16
Prapovijest u hrvatskim zemljama	8,45	3,55	38,45	2	19,23
Strani jezik – engleski III - njemački III	9,00	3,33	39,00	2	19,50
Pregled antičke povijesti	9,52	3,15	39,52	2	19,76
Hrvatska povijest nakon 1945.	17,89	2,52	62,89	3	20,96
Hrvatska povijest 20. st. (1918.-1945.)	18,67	2,41	63,67	3	21,22
Uvod u povijesnu znanost	12,68	2,37	42,68	2	21,34
Izborni - Poljska kultura i civilizacija	40,00	,75	70,00	3	23,33
Izborni - Pregled povijesti crkve	18,89	1,59	48,89	2	24,45
Strani jezik – njemački IV	23,00	1,30	53,00	2	26,50
Povijest starog Egipta	14,03	3,21	59,03	2	29,52
Povijest starog Istoka	14,06	3,20	59,06	2	29,53

- Premalo opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – manje od 25
- Optimalno opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – između 25 i 35
- Preveliko opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – više od 35

2.3.10. Odsjek za psihologiju**Tablica 20. Deskriptivni podatci po kriterijima koji su uzeti u obzir za analizu**

Studij		N	Min	Max	M	SD
Psihologija	N	67	6	32	20,54¹	7,10
	Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija	67	8,44	211,32	46,33	39,47
	ECTS	66	1	7	3,79	1,38
	P semestralno	71			14,57	13,40
	V semestralno	71			14,57	19,79
	S semestralno	71			13,52	16,65
	Norma	71			64,01	31,71
	Ukupno opterećenje studenta u satima	67	12,36	271,32	91,55²	50,14
	Ukupno opterećenje studenta u satima po jednom ECTS bodu	66	12,79	54,26	24,73⁴	8,39
	Pokrivenost broja sati nastave i sati pripreme za kolegij	71	,00	5,33	1,35³	1,02
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu predavanja	43	,56	7,04	1,82	1,37
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu vježbe	31	,28	7,04	1,69	1,51
	Omjer opterećenja studenta za polaganje kolegija po jednom satu seminara	35	,22	4,87	1,72	1,06

- 1 - U anketi je sudjelovalo 20,54 studenata u prosjeku
- 2 - U prosjeku, student utroši 91,55 sati sveukupno u pripremu za polaganje kolegija, zajedno s nastavom koju pohađa
- 3 - U prosjeku, opterećenje studenta na nastavi veće je od opterećenja studenta izvan nastave te iznosi 1,35, što znači da studenti provode 1,35 puta više vremena na nastavi, nego u pripremi za polaganje kolegija izvan nastave.
- 4 - Prosječno ukupno opterećenje studenata po jednom ECTS bodu iznosi 24,73, što odstupa od normiranih 30 sati
- Na sljedećoj stranici nalazi se detaljan prikaz rezultata po kolegijima.

Tablica 21. Kolegiji poredani po ukupnom opterećenju studenta izraženo u satima po jednom ECTS bodu

Naziv kolegija	Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija	Pokrivenost broja sati nastave i sati pripreme za kolegij	Ukupno opterećenje studenta u satima	ECTS	Ukupno opterećenje studenta u satima po jednom ECTS bodu
Izborni - Sistemski pristup u psihologiji	21,16	1,42	51,16	4	12,79
Izborni - Suvremeni pristupi istraživanjima stresa	10,00	4,50	55,00	4	13,75
Izborni - Prometna psihologija	12,36	2,43	42,36	3	14,12
Izborni - Psihologija interneta	27,58	1,09	57,58	4	14,40
Izborni - Psiholog u socijalnoj skrbi	13,79	2,18	43,79	3	14,60
Psihologija odrasle dobi i starenja	43,53	,69	73,53	5	14,71
Evolucijska psihologija	19,36	2,32	64,36	4	16,09
Psihologija obrazovanja I	20,86	2,88	80,86	5	16,17
Izborni - Organizacijska psihologija	37,14	1,62	97,14	6	16,19
Neeksperimentalna psihologijska metodologija	41,66	1,44	101,66	6	16,94
Psihologija rada	23,50	1,91	68,50	4	17,13
Izborni - Zdravlje populacije	25,75	1,75	70,75	4	17,69
Izborni - Pretraživanje interneta	8,44	5,33	53,44	3	17,81
Psihopatologija	42,31	,71	72,31	4	18,08
Izborni - Psihologija osoba s posebnim potrebama	24,64	1,22	54,64	3	18,21
Psihologija ličnosti	27,86	1,62	72,86	4	18,22
Izborni - Engleski jezik V	25,36	1,18	55,36	3	18,45
Psihoterapijski pravci	28,93	1,56	73,93	4	18,48
Grupe i socijalna interakcija	51,72	1,16	111,72	6	18,62
Izborni - Baze podataka	13,64	3,30	58,64	3	19,55
Izborni - Zdravstvena psihologija	18,36	3,27	78,36	4	19,59
Primijenjena socijalna psihologija I	34,29	1,31	79,29	4	19,82
Izborni - Engleski jezik VI	29,58	1,01	59,58	3	19,86
Psihologija obrazovanja II	19,43	3,09	79,43	4	19,86
Biološka psihologija	35,83	1,26	80,83	4	20,21
Izborni - Osnove web dizajna	17,96	2,51	62,96	3	20,99
Izborni - Kvaliteta života i zdravlje	34,71	,86	64,71	3	21,57
Izborni - Osnove biologije	13,26	2,26	43,26	2	21,63
Izborni - Humana genetika	13,26	2,26	43,26	2	21,63
Anatomija i fiziologija živčanog sustava	26,72	2,25	86,72	4	21,68
Uvod u psihologiju ličnosti	55,30	1,36	130,30	6	21,72
Izborni - Osnove jezične kulture	13,86	2,16	43,86	2	21,93
Strani jezik – engleski II	14,78	2,03	44,78	2	22,39
Teorija testova	69,22	1,30	159,22	7	22,75

Izješće Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete u 2016. godini

Izborni - Subjektivna dobrobit	23,27	1,93	68,27	3	22,76
Strani jezik – engleski	16,00	1,88	46,00	2	23,00
Povijest psihologije i psihologijski sustavi	40,50	,74	70,50	3	23,50
Metodologija eksperimentalne psihologije	40,94	,73	70,94	3	23,65
Uvod u kliničku psihologiju	42,44	,71	72,44	3	24,15
Završni rad	72,50	,00	72,50	3	24,17
Psihologija pamćenja	56,21	,80	101,21	4	25,30
Mjerenje u psihologiji	93,00	,65	153,00	6	25,50
Psihologija učenja	58,74	,77	103,74	4	25,94
Emocije i motivacija	83,00	,90	158,00	6	26,33
Izborni - Upotreba računala u psihologiji	46,09	1,30	106,09	4	26,52
Izborni - Komunikacijske vještine	48,06	1,25	108,06	4	27,02
Praktikum primijenjene metodologije	78,21	,77	138,21	5	27,64
Psihologija mišljenja i inteligencije	66,11	,68	111,11	4	27,78
Osjeti i percepcija	67,47	,67	112,47	4	28,12
Uvod u psihologiju	13,50	1,11	28,50	1	28,50
Uvod u psihologiju rada i organizacijsku psihologiju	40,53	1,11	85,53	3	28,51
Izborni - Psihologija sporta	28,16	1,07	58,16	2	29,08
Temelji socijalne psihologije	73,00	,62	118,00	4	29,50
Praktikum iz eksperimentalne psihologije II	134,57	,56	209,57	7	29,94
Psihodijagnostika I	31,43	2,86	121,43	4	30,36
Uvod u razvojnu psihologiju	69,58	,86	129,58	4	32,39
Praktikum iz eksperimentalne psihologije I	173,68	,43	248,68	7	35,53
Izborni - Biologija stresa	28,09	1,60	73,09	2	36,55
Psihologija djetinjstva	85,20	,35	115,20	3	38,40
Izborni - Evolucijska psihologija	32,13	1,40	77,13	2	38,57
Uvod u psihologijsku statistiku	176,32	,34	236,32	6	39,39
Strani jezik – engleski III	49,48	,61	79,48	2	39,74
Strani jezik – engleski IV	50,74	,59	80,74	2	40,37
Psihologija adolescencije	52,08	,58	82,08	2	41,04
Konstrukcija i interpretacija testova	88,21	1,02	178,21	4	44,55
Inferencijalna statistika	211,32	,28	271,32	5	54,26

- Premalo opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – manje od 25
- Optimalno opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – između 25 i 35
- Preveliko opterećenje studenta po jednom ECTS bodu – više od 35

2.3.11. Ograničenja i prijedlozi

Važno je naglasiti kako ovi rezultati ukazuju na procjenu, a ne egzaktnu mjeru opterećenja studenata na odsjecima Filozofskog fakulteta u Osijeku. Dakle, zasigurno se veže pogreška u prognozi u određenom iznosu. To su prepoznali i odsjeci Fakulteta čijim smo voditeljima poslali rezultate i tražili osvrt na njih. Njihove komentare možete pronaći u prilogima (Prilog 2). Određene

Izješće Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete u 2016. godini
smo sugestije, koje smo smatrali konstruktivnima i izvedivima, uvažili i unijeli izmjene u prikaz rezultata ankete. Općenito, zasigurno postoji prostor za unaprjeđenje mjerenja

studentskog opterećenja te bi bilo korisno pratiti ovaj indeks više godina uzastopce ili čak kontinuirano.

2.3.12. Zaključno o anketi

Rezultati ankete upućuju na to da broj ECTS bodova više odgovara broju sati nastave, nego opterećenju studenata u pripremi za polaganje ispita. Izvannastavno opterećenje studenata valjalo bi prilagoditi broju ECTS bodova, dok je nastava (koja je očito bila glavni kriterij određivanja ECTS bodova) usklađena s brojem ECTS bodova.

Bilo bi idealno kada bi kolegiji imali prosječno ukupno opterećenje studenata (nastava + priprema) oko 30 (npr. od 25 do 35) sati po jednom ECTS bodu. Svi studiji trenutačno imaju manje prosječno opterećenje od predloženog standarda od 30 sati po ECTS bodu. Drugim riječima, veći je broj kolegija s manjim opterećenjem od 30 sati po jednom ECTS bodu, a manji broj s idealnim ili prevelikim opterećenjem. Moguće su dvije vrste intervencija;

- 1) povećanjem opterećenja studenta uz isti broj ECTS bodova,
- 2) mijenjanjem broja ECTS bodova uz jednaku opterećenost studenata.

Koji bi kolegiji mogli mijenjati opterećenje studenata?

- Povećanje opterećenja u vidu pripreme za polaganje kolegija
 - o Oni kolegiji čija je pokrivenost nastave i pripreme za polaganje kolegija znatno veća od 1, a prosječno ukupno opterećenje studenata po jednom ECTS bodu manje od 30
- Smanjenje opterećenja
 - o Oni kolegiji čija je pokrivenost nastave i pripreme za polaganje kolegija znatno manja od 1, a prosječno ukupno opterećenje studenata po jednom ECTS bodu veće od 30

Koji bi kolegiji mogli mijenjati broj ECTS bodova?

- povećanje broja ECTS bodova
 - o Oni kolegiji čija je pokrivenost nastave i pripreme za polaganje kolegija oko 1, a prosječno ukupno opterećenje studenata po jednom ECTS bodu manje od 30 (označeni crvenom bojom u tablicama kolegija)
- smanjenje broja ECTS bodova
 - o Oni kolegiji čija je pokrivenost nastave i pripreme za polaganje kolegija oko 1, a prosječno ukupno opterećenje studenata po jednom ECTS bodu veće od 30 (označeni narančastom bojom u tablicama kolegija)

2.4. Usporedba dobivenih podataka i referentnih pokazatelja

Ovdje navodimo referentne pokazatelje u postupku provođenja unutarnje prosudbe kako ih definira Priručnik za osiguravanje i unapređivanje kvalitete Filozofskog fakulteta (3. izdanje):

- (a) Podatci za prethodno razdoblje unutarnje prosudbe – usporedbom pokazatelja kvalitete iz uzastopnih razdoblja utvrđuju se razvojni trendovi;
- (b) Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete u europskom prostoru visokog obrazovanja;
- (c) Godišnje izvješće radne skupine za praćenje provedbe Strategije Fakulteta za prethodnu godinu.

(a)

Tablica koja slijedi sadrži podatke iz Izvrješća prethodno provedenih unutarnjih prosudbi koji se odnose na studijske programe, odnosno unutar toga, na raspodjelu ECTS bodova.

Godina provedbe unutarnje prosudbe	Kakav je nalaz s obzirom na ispitivanje raspodjele ECTS bodova? Postoje li zaključci koji se odnose izravno na dodjelu ECTS bodova?
2012.	Nema pokazatelja u izvješću.
2013.	Nema pokazatelja u izvješću.
2014.	Svaki je odsjek u sklopu Izvedbenoga plana na početku godine izradio kriterije vrednovanja i ocjenjivanja za svaki pojedinačni kolegij, ECTS opterećenje i sustav prenošenja opterećenja u bodove, tj. konačnu ocjenu.
2015.	Svaki je odsjek u sklopu Izvedbenoga plana na početku godine izradio kriterije vrednovanja i ocjenjivanja za svaki pojedinačni kolegij, ECTS opterećenje i sustav prenošenja opterećenja u odove, tj. konačnu ocjenu. Prilikom definiranja ishoda učenja na razini kolegija, preispitana su opterećenja studenata u skladu s pripadajućim ECTS bodovima.

Iz prethodno provedenih unutarnjih prosudbi razvidno je da se prepoznaje važnost preispitivanja dodjele ECTS bodova, te usklađivanja opterećenja studenata s pripadajućim ECTS bodovima po pojedinim kolegijima.

(b)

Revidirani dokument Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG) treba razmatrati u širem kontekstu koji uključuje i kvalifikacijske okvire, ECTS i dopunske isprave o studiju koji, također, pridonose poticanju transparentnosti i međusobnog povjerenja u visokom obrazovanju u EHEA-i.

Vezano uz dodjelu ECTS bodova, važno je da programi određuju očekivano radno opterećenje studenata.

(c)

Strategijom razvoja Filozofskog fakulteta 2011.–2015. godine ECTS bodovi spominju se jedino u specifičnom cilju 4.1.2.: „Kroz programe cjeloživotnog obrazovanja polaznicima omogućiti stjecanje ECTS bodova“, što nije relevantno za ovu prosudbu.

Osim spomenutoga, prethodna izvješća o provedbi Strategije razvoja Filozofskog fakulteta ne donose nijednu informaciju koja bi bila važna za ovo Izvješće jer se ni u jednoj aktivnosti iz operativnog plana ne govori izravno o ECTS bodovima.

Polazeći od navedenih referentnih pokazatelja razvidno je da su proteklih godina revidirani ECTS bodovi po pojedinim kolegijima i slijedno tomu, opterećenja studenata te da se unaprjeđuju.

3. ZAKLJUČCI POVJERENSTVA

3.1. Utvrđeno stanje u prethodnome izvješću

U Izvješću o rezultatima vanjske neovisne periodične prosudbe sustava osiguravanja kvalitete Filozofskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku iz srpnja 2015. (klasa: 602-04/14-09/0009, ur. broj: 355-02-03-15-10) ECTS bodovi spominju se u kontekstu stručne prakse. Ističe se kako “[k]ao veći izvor nezadovoljstva studenti pojedinih studijskih programa ističu to što im se praksa ne vrednuje ECTS bodovima kao dio formalnog učenja u sklopu studijskog programa (primjer studija Pedagogije) te se nadaju da će se kod sljedeće revizije studijskih programa to ispraviti (str. 25). Taj problem uočen je već u *Samoanalizi* 2013. godine (vidi odjeljak 2.2.1.). Također, u okviru poglavlja 4.1.2. *ESG 1.2.1. Odobrenje, praćenje i periodična revizija studijskih programa i stupnjeva obrazovanja* kao jedna od preporuka izriče se: “Ispitati raspodjelu ECTS bodova i dodijeliti ECTS bodove za praksu”.

Uvidom u izvedbene planove za akademsku godinu 2015/2016. utvrđujemo da jedino diplomski studij Pedagogije ne dodjeljuje ECTS bodove za školsku praksu. Što se tiče drugog dijela preporuke, tj. ispitivanja raspodjele ECTS bodova, upravo anketa koju je provelo ovo Povjerenstvo predstavlja korak prema tom cilju. Anketom smo željeli prije svega utvrditi jesu li ECTS bodovi dobro raspodijeljeni s obzirom na studentsko opterećenje. Rezultati ankete upućuju na to da, općenito, kada se uzmu u obzir rezultati za sve odsjeke i studijske programe, broj ECTS bodova dodijeljenih pojedinim kolegijima ne odgovara studentskom opterećenju, tj. da je s obzirom na procjenu samih studenata na većini kolegija njihovo stvarno opterećenje manje nego što je to propisano brojem ECTS bodova.

S obzirom na gore navedeno, Povjerenstvo donosi sljedeće zaključke i preporuke:

1. Iz prethodno provedenih unutarnjih prosudbi razvidno je da se prepoznaje važnost preispitivanja dodjele ECTS bodova, te usklađivanja opterećenja studenata s pripadajućim ECTS bodovima po pojedinim kolegijima. Polazeći od navedenih referentnih pokazatelja razvidno je da su proteklih godina revidirani ECTS bodovi po pojedinim kolegijima i slijedno tomu, opterećenja studenata te da se unaprjeđuju (vidi odjeljak 2.4).
2. Brojevi ECTS bodova kako su definirani za svaki pojedini kolegij većinom predviđaju veće radno opterećenje od onoga koje su u anketi procijenili sami studenti. U skladu s tim, valjalo bi kod onih kolegija koji znatno odstupaju od norme (bilo u smislu premalog ili prevelikog opterećenja) preispitati i prilagoditi studentske obveze koje ulaze u njihovo radno opterećenje.
3. Smatramo da bi se ispitivanje usklađenosti ECTS bodova i radnog opterećenja trebalo provoditi periodično, možda čak na kraju svakog semestra ili akademske godine. Valjalo bi razmisliti o tome koji bi bio najbolji modus provedbe takvog ispitivanja te ga stalno usavršavati kako bi se dobili pouzdaniji rezultati.
4. Anketa neizravno govori i o načinu dodjele ECTS bodova pojedinim kolegijima. Naime, utvrđene su korelacije između broja sati predavanja, vježbi i seminara s brojem ECTS bodova. Na svim studijima pokazuje se kako su se broj sati P, V i S, te posljedično i broj norma sati više uzimali u obzir pri izračunu ECTS bodova, nego opterećenje studenata

izvan nastave, što je pogrešno (vidi npr. odjeljak 2.1.2.).

5. Pri izradi novih studijskih programa valjalo bi krenuti od definiranja ishoda učenja, na temelju kojih bi se definirali moduli, odnosno kolegiji i broj ECTS bodova za pojedine module/kolegije.¹⁹ Zatim bi se na temelju ECTS bodova operacionalizirale studentske obveze koje bi odgovarale predviđenom opterećenju (*top-down* pristup). Na taj način osiguralo bi se da su ECTS bodovi usklađeni s ishodima učenja i izbjegla bi se pogrešna dodjela ECTS bodova prema broju kontakt sati ili prema statusu predavača.
6. Potrebno je u sklopu svih studijskih programa ECTS bodove dodjeljivati i za stručnu praksu.
7. U cilju unaprjeđivanja kvalitete u segmentu kojim se bavi ovo Izvješće, bilo bi dobro povezivati se s fakultetima izvan našeg Sveučilišta i proučiti primjere iz njihove prakse kako bi se utvrdilo može li se njihova rješenja iskoristiti za poboljšanje našeg sustava.

Povjerenstvo naglašava da se svi uvidi i zaključci temelje na analizi dostupnih dokumenata (v. popis u prilogu) i provedenoj anketi. Također su uzeti u obzir komentari pojedinih odsjeka, ali samo oni koji su konstruktivni i valjano argumentirani.

U Osijeku 11. ožujka 2016.

Doc. dr. sc. Goran Schmidt

Predsjednik Povjerenstva za provođenje unutarnje
prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete

¹⁹ Kao jedan od zadataka Strategije Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2011. – 2020. postavlja se upravo ustrojavanje studijskih programa na načelu ishoda učenja s ECTS bodovima kao stvarnim radnim opterećenjima studenata.

Isti zadatak spominje se u Strategiji obrazovanja, znanosti i tehnologije: u okviru VISOKOG OBRAZOVANJA u cilju unaprjeđivanja studijskih programa (1. cilj) potrebno je (1.2.) prilagoditi sadržaje studijskih programa jasno definiranim ishodima učenja i ECTS bodovima radi realnog opterećenja studenata (mjera 1.2.1.).

3.2 Utvrđeno stanje nakon razdoblja naknadnog praćenja

Dekanica prof. dr. sc. Loretana Farkaš ispred Uprave Filozofskog fakulteta dostavila je dana 23. ožujka 2016. Očitovanje na Izvješće *Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete* u 2016. godini (klasa xx, urbroj yy). U očitovanju je navedeno koje je korake u međuvremenu poduzela Uprava Fakulteta odnosno koje korake Uprava Fakulteta namjerava poduzeti. U nastavku citiramo spomenuto Očitovanje:

„Na temelju zapažanja, zaključaka i preporuka u Izvještaju Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete u 2016. godini, Uprava FFOS-a je poduzela ili će poduzeti sljedeće:

1.), 2.), 4.), 5.) Revidiranje ECTS bodova po pojedinim kolegijima te unapređivanje načina dodjele ECTS bodova u skladu sa stvarnim opterećenjem studenata unutar svakog studijskog programa po pojedinim kolegijima sastavni je dio procesa izmjena i dopuna studijskih programa, odnosno izrade novih studijskih programa te će se u tom smislu nastaviti s dosadašnjom praksom. Međutim, rezultati unutarnje prosudbe ukazuju na potrebu da se ostvare dodatni naponi kako bi se dodjela ECTS bodova vodila metodologijom koja će biti usklađena sa zakonodavnim okvirom te usmjerena na kontinuirano unapređivanje kvalitete nastave i studiranja. U tom smislu će prodekan za studijske programe i studente zajedno s Povjerenstvom za nastavničke studije te Povjerenstvom za nenastavničke studije u proces izmjena i dopuna postojećih i izrade novih studijskih programa obavezno uključiti razradu ishoda učenja, njihovog povezivanja s nastavnim metodama, obavezama studenata i načinima vrednovanja te dodjeljivanjem ECTS bodova na čemu će raditi radne skupine za izradu elaborata o izmjenama i dopunama studijskih programa, odnosno elaborata o novim studijskim programima, za svaki pojedini studijski program. Također će se u ovom procesu stvarno uzeti u obzir čimbenik dvopredmetnosti za dvopredmetne studijske programe, a što znači aktivnu suradnju među odsjecima kada su u pitanju izmjene i dopune studijskih programa, odnosno izrada novih studijskih programa. Također, u programe stručnog osposobljavanja nastavnika Filozofskog fakulteta Osijek u narednom je razdoblju potrebno uključiti teme vezane uz sustav ECTS bodova i njihovog dodjeljivanja.

3. Do kraja ak. god. 2015./16. ispitat će se mogućnosti razvoja modela praćenja usklađenosti ECTS bodova i radnog opterećenja studenata i njegove primjene, uzimajući u obzir iskustva i rezultate ove unutarnje prosudbe.

6. U svim studijskim programima dodijeljeni su ECTS bodovi za stručnu praksu, odnosno u tijeku je postupak izmjena i dopuna studijskih programa u kojima to trenutačno nije slučaj.

7. Uprava Filozofskog fakulteta Osijek potiče i nadalje će poticati međuinstitucionalnu suradnju, posebice sa srodnim institucijama. U tom će se smislu dati preporuka da se prilikom izmjena i dopuna studijskih programa ili izrade novih studijskih programa po pitanju dodjeljivanja ECTS bodova prouče primjeri dobre prakse na srodnim studijima.

S obzirom da je riječ o prvom ispitivanju povezanosti ECTS bodova sa stvarnim opterećenjem studenata, napor *Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava za osiguravanje kvalitete* smatramo iznimno vrijednim, kao i dobivene rezultate, primjedbe vezane uz metodološka ograničenja i preporuke za unapređenje koje su dali samo Povjerenstvo i pojedini odsjeci. U tom smislu Uprava Filozofskog fakulteta Osijek prihvaća zaključke i preporuke *Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava za osiguravanje kvalitete* koje će uzeti u obzir u svojem radu i nastojanjima na unapređivanju kvalitete nastave i studiranja na Filozofskom fakultetu Osijek.“

3.3. Završno mišljenje Povjerenstva

Na temelju našeg izvješća od 11. ožujka 2016., na temelju očitovanja Uprave od 23. ožujka 2016. te nakon provedenih razgovora i dodatnog proučavanja dokumentacije Povjerenstvo za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete u 2016. godini zaključuje sljedeće:

- Uprava fakulteta prepoznaje važnost preispitivanja dodjele ECTS bodova, te usklađivanja opterećenja studenata s pripadajućim ECTS bodovima po pojedinim kolegijima
- Planira se ulaganje dodatnih napora kako bi se dodjela ECTS bodova vodila metodologijom koja će biti usklađena sa zakonodavnim okvirom te usmjerena na kontinuirano unapređivanje kvalitete nastave i studiranja
- Također se planira podizanje svjesnosti među nastavnim osobljem Fakulteta o važnosti ECTS sustava kroz radionice na teme vezane uz sustav ECTS bodova i njihovog dodjeljivanja
- U svim studijskim programima dodijeljeni su ECTS bodovi za stručnu praksu, odnosno u tijeku je postupak izmjena i dopuna studijskih programa u kojima to trenutačno nije slučaj
- Zaključno bismo još jednom naglasili važnost kontinuirane provjere usklađenosti ECTS bodova sa stvarnim opterećenjem studenata, s ciljem podizanja i očuvanja kvalitete studiranja na Filozofskom fakultetu Osijek.

U Osijeku 11. ožujka 2016.

Doc. dr. sc. Goran Schmidt

Predsjednik Povjerenstva za provođenje unutarnje
prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete

4. REFERENCE

ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System) – Europski sustav prikupljanja i prenošenja kredita (bodova). Tekst objavljen na internetskoj stranici MZOS-a. Dostupno na poveznici: <http://public.mzos.hr/Default.aspx?art=9852>.

Godišnja Izvješća radne skupine za praćenje provedbe Strategije razvoja Filozofskog fakulteta za 2014. godinu (za 2011. – 2014.).

Izvješće o rezultatima vanjske neovisne periodične prosudbe sustava osiguravanja kvalitete Filozofskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. Srpanj 2015. (klasa: 602-04/14-09/0009, ur. broj: 355-02-03-15-10)

Kriteriji za ocjenu kvalitete visokih učilišta u sastavu sveučilišta – pročišćeni tekst. AZVO, 13. 9. 2013.

Pravilnik Centra za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja. Prosinac 2013.

Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta, 2010.

Pravilnik o studijima i studiranju na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (srpanj 2013.)

Priručnik kvalitete Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Izrađen 2012. Revidiran 2013.

Priručnik za osiguravanje i unapređivanje kvalitete obrazovanja i znanstveno-istraživačkog rada na Filozofskom fakultetu Osijek od 25. ožujka 2015. (3. izdanje)

Samoanaliza Filozofskog fakulteta Osijek, 2013.

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG) (Hrvatski prijevod revidiranog ESG-a usvojenog na Ministarskoj konferenciji u Erevanu 14. i 15. svibnja 2015. godine)

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja (2014.)

Statut Filozofskog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku od 9. srpnja 2014.

Statut Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, prosinac 2013.

Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije RH. 17. listopada 2014.

Strategija razvoja Filozofskog fakulteta, rujan 2013., dopunjeno izdanje
Strategija Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2011. – 2020., izmjene i dopune, prosinac 2014.

Vodič za korisnike ECTS-a. Europski sustav za prijenos i prikupljanje studijskih bodova i dodatak

diplomi (2004). Bruxelles: Glavna uprava za obrazovanje i kulturu.

Završna izvješća o unutarnjoj prosudbi sustava za osiguravanje kvalitete na Filozofskome fakultetu Osijek (2012, 2013, 2014, 2015).

5. PRILOZI

Prilog 1. Anketno pitanje

Uputa

Poštovani/Poštovana,

Molimo Vas da procijenite koliko ste uložili sati u savladavanje gradiva svakog kolegija iz prošle akademske godine.

Procijenite ukupan broj sati počevši od uvodnog predavanja do konačnog polaganja ispita. Ti podatci su nam važni kako bismo mogli okvirno ocijeniti razinu opterećenosti studenata po pojedinim kolegijima, a na osnovu kojih bismo unaprijedili i prilagodili nastavu Vama, tj. Vašim potrebama i mogućnostima.

Prilikom odgovaranja, uzmite u obzir:

- vrijeme potrebno za pisanje seminarskih radova i zadaća,
- pripremu kolokvija,
- pripremu za ispit,
- praktičan rad i slično.

VAŽNO: Vrijeme provedeno na nastavi/seminarima/vježbama dodat ćemo Vašim procjenama. Dakle, nemojte uzimati u obzir vrijeme provedeno na nastavi. Gledajte koliko ste vremena utrošili IZVAN nastave/fakulteta.

Jasno je da nećete moći dati savršeno točno procjenu, no potrudite se biti što realniji. Vaši odgovori predstavljat će grubu procjenu zahtjevnosti kolegija, a od tih podataka najviše ćete koristiti imati upravo Vi u akademskim godinama koje su pred Vama te nove generacije kolega koje dolaze iza Vas!

Unaprijed hvala na suradnji!

Kratko izvješće Odsjeka za pedagogiju o rezultatima ankete o dodjeli i primjeni ECTS bodova u studijskim programima Filozofskog fakulteta Osijek

Opći zaključak članova Odsjeka za pedagogiju je da svaki nastavnik pojedinačno preispita opterećenost studenata na svojim kolegijima, pripadajući broj ECTS bodova te omjer ECTS bodova i zahtjeva prema studentima kako bi se povećalo studentsko opterećenje koje je u anketi iskazano kao nisko.

Doc. dr. sc. Goran Livazović nadovezao se na anketu i pozvao sve članove Odsjeka da organiziraju sastanak na kojemu će se uskladiti seminarske teme studenata, budući da studenti ukazuju na ponavljanje seminarskih tema kroz nekoliko nastavnih kolegija, što također utječe na njihovo nastavno (ne)opterećenje. Svi članovi složili su se s prijedlogom o sastanku vezanom uz usklađivanje seminarskih tema studenata s napomenom da to bude na početku iduće akademske godine.

Doc. dr. sc. Livazović također je istaknuo kako Odsjek za pedagogiju ne odstupa u rezultatima ankete od ostalih odsjeka, ali da je povoljnija situacija u tome što je Odsjek za pedagogiju u svojim novim programima smanjio ECTS bodove za određene kolegije, tako da smo približili razliku na relaciji opterećenje i ECTS bodovi, te da bi bilo korisno komparirati opterećenje dvopredmetnih studija različitih i sličnih kombinacija (primjerice povijesti i pedagogije s povijesti i filozofijom).

Profesor dr. sc. Zatko Miliša nadovezao se svojim stavom kako bi se o ovoj problematici trebalo raspraviti na Fakultetskom vijeću, jer je time dovedena u pitanje kvaliteta Bolonjskog procesa, te da je potrebna veća prosudba i procjena na razini Fakulteta oko pitanja kvalitete studiranja.

Izv. prof. dr. sc. Vesna Buljubašić-Kuzmanović poziva sve članove Odsjeka da već od ljetnog semestra ove akademske godine razmisle o povećanju opterećenja studentima.

doc. dr. sc. Renata Jukić,
voditeljica Odsjeka za pedagogiju

Osvrt članova Odsjeka za njemački jezik i književnost na rezultate studentske ankete vezano za dodjelu i primjenu ECTS bodova u studijskim programima Filozofskog fakulteta Osijek

Pozdravlja se pokušaj izrade analize stvarnog opterećenja studenata i ECTS bodova dodijeljenih pojedinim kolegijima jer je to značajan iskorak u unapređenju studijskih programa i njihove izvedbe. No potrebno je skrenuti pozornost na neke bitne aspekte čije neuzimanje u obzir ili uzimanje u obzir na neprimjeren način dovodi u pitanje vjerodostojnost dobivenih rezultata, a time i njihovu daljnju iskoristivost.

S jedne strane, jasno je da u nekim kolegijima dodijeljeni ECTS bodovi i stvarno opterećenje nisu usklađeni (I). S druge strane, postoji niz primjedbi na rezultate odnosno način prikupljanja podataka (II).

(I)

U pojedinim se kolegijima dodijeljeni ECTS bodovi i stvarno opterećenje studenata razilaze što je posljedica okolnosti izrade studijskih programa 2005. godine. Tada su bili zadani određeni formalni okviri. Na dvopredmetnim studijima student može ostvariti najviše 15 ECTS bodova po semestru (dakle sveukupno na obveznim i izbornim kolegijima). Radi lakše kombinatorike tada je odlučeno (a) da svi izborni kolegiji na Odsjeku za njemački jezik i književnost nose jednak broj ECTS bodova, i (b) da taj broj bude 3 (za razliku primjerice od kolega anglista koji su svim svojim izbornim kolegijima dali 2 ECTS boda). Slijedom te odluke svi nositelji izbornih kolegija dobili su zadatak da koncipiraju svoje kolegije tako da opterećenje studenata odgovara vrijednosti 3 ECTS boda. Smjernice o tome koliko opterećenje studenta odgovara jednom ECTS bodu bile su vrlo općenite i grube, dijelom i proturječne, nažalost uglavnom teško primjenjive. Što se tiče ECTS bodova, studijski programi Njemačkog jezika i književnosti nisu dobili nikakve bitne primjedbe od strane recenzenata, nego tek u vezi par pojedinačnih kolegija, pa su dotični kolege to potom i ispravili prema primjedbama. Broj sati nastave bio je glavni kriterij dodjele ECTS bodova – jedino je tu postojala smjernica koliko nastave odgovara jednom ECTS bodu, a opterećenje izvan nastave bilo je teško izraziti brojem ECTS bodova.

S obzirom na te okolnosti, u nekim je kolegijima broj ECTS bodova neprimjeren. To vrijedi npr. za Opće prijevodne vježbe I i II kojima je dodijeljen prevelik broj ECTS bodova.

(II)

U analizi se pojavljuje 136 kolegija od kojih prema rezultatima većina (124 ili 91,1%) ima premalo stvarno opterećenje studenta, dok je u samo 6 kolegija (4,45%) opterećenje optimalno. K tome, postoji 6 kolegija (4,45%) s prevelikim opterećenjem s obzirom na broj dodijeljenih ECTS bodova. Smatramo da ti podatci većim dijelom ne odgovaraju stvarnim okolnostima. U nastavku su primjedbe odnosno mogući razlozi zašto je tomu tako.

1. Problem prikazivanja dobivenih rezultata

Nejasno je zašto se isti kolegiji pojavljuju i po nekoliko puta u tablici iako nose isti broj ECTS-a. Tako se primjerice izborni kolegij Književnost biedermeiera i Mlade Njemačke pojavljuje čak tri puta u tablici, što se ne može objasniti čak ni podjelom na grupe studenata jednopredmetnog i dvopredmetnog studija. Također, kod kolegija koji je u tablici prikazan dvaput očito se jednom radi o jednopredmetnom, a drugi put o dvopredmetnom studiju. No čitatelj ne može znati koji se podatci u tom slučaju odnose na koji studij.

2. Razlike u podacima dobivenih od različitih skupina ispitanika za isti kolegij

Još jedan argument koji govori o nepouzdanosti podataka je razdvojeno bodovanje kolegija: kolegij Uvod u tehniku znanstvenog rada jednom se nalazi na 80., a drugi put na 107. mjestu po težini, no obje grupe koje su ocjenjivale svoje opterećenje na tom kolegiju slušaju ista predavanja, na seminarima rade identične zadatke i za polaganje kolegija imaju identične obveze.

Kolegije Poljski jezik 1-4 studenti su na različitim studijskim smjerovima ocijenili vrlo različitim bodovima odnosno opterećenjem:

	Ukupno opterećenje studenta u satima po jednom ECTS bodu		
Kolegij	Rezultati – studij Engleskog jezika i književnosti	Rezultati – studij Hrvatskog jezika i književnosti	Rezultati – studij Njemačkog jezika i književnosti
Poljski jezik 1	27,50/19,17	17,86/19,06	17,15

Poljski jezik 2	31,25/18,59	17,82/19,72	16
Poljski jezik 3	24,34/16	22,50	16
Poljski jezik 4	24,34/16	22,50	-

S obzirom na to da nastavnik svim studijskim grupama daje jednake zadatke i da imaju jednake obveze (nastava se na višim godinama izvodi u istoj grupi!), nije jasno kako protumačiti razlike u rezultatima.

3. Neprimjeren odnos studenata prema tzv. samostalnom izvannastavnom radu

Procjena broja sati potrebnih za izvannastavni rad studenata može biti netočna zbog još uvijek neprimjerenog odnosa studenata prema izvannastavnom radu (npr. umjesto čitanja obvezne literature raširena je pojava da se studenti koriste tuđim bilješkama ili skriptama i sl.). Npr. Jezične vježbe njemačkog jezika I i II podrazumijevaju dosta samostalnog izvannastavnog rada studenata. Dotični kolegiji nose po 4 ECTS boda. S obzirom na to da se u tim kolegijima održava 4 sata vježbi tjedno (što odgovara opterećenju od 1,5 ECTS boda), studenti bi trebali 75 sati (preostala 2,5 ECTS boda) posvetiti izvannastavnom radu. Nastavnik je u tom kolegiju nekoliko puta pitao studente koliko tjedno rade za taj kolegij, no nitko nije odgovorio da radi 5 sati tjedno, ne rade ni sat ili dva unatoč tome što se radi o kolegiju u kojemu se ishodi učenja isključivo ostvaruju upravo kontinuiranim radom. S obzirom na to da nastavnici u opterećenje uračunavaju i taj izvannastavni rad, ako ga studenti ne odrađuju prema uputama, jasno je da je procijenjeni broj sati utrošenoga rada u mnogim kolegijima manji nego što bi trebao biti.

4. Uzorak

Broj studenata ispitanika je premalen da bi rezultati bili referentni. Treba obuhvatiti (skoro) sve studente. Prema dostavljenim podacima, prosječan se broj studenata koji su procijenili opterećenje za pojedini kolegij u okviru studija Njemačkog jezika i književnosti kreće između 1 i 16. Tako je predavanja iz Morfologije glagolskih izraza u suvremenom njemačkom jeziku pohađalo šezdesetak studenata, a maksimalan je broj anketiranih studenata 16. U tom se kontekstu postavlja pitanje koliko su dobiveni rezultati pouzdani i što se na temelju njih dalje može/smije poduzimati. Također, analiza se nije provodila više uzastopnih godina kako bi se rezultati mogli harmonizirati.

5. Postignut uspjeh i izraženo opterećenje

Nema korelacije između dobivene ocjene i vremena utrošenog za polaganje ispita. Isto tako trebalo bi vidjeti koji su studenti ispunjavali anketu. Rezultat sigurno nije isti ako ju ispuni student koji je položio ispit od prve (manji broj utrošenih sati za pripremu ispita i za zadaće) ili ako ju ispunjava student koji još nije položio ispit, a dolazio je na ispit već 10 puta. (Ova je točka vezana za 3. točku.)

6. Metodološki aspect, odnosno problem načina oblikovanja anketnog pitanja

Što se točno podrazumijeva pod: „Prosječni broj sati utrošenih u polaganje kolegija“? Postavljeno pitanje je previše općenito. Pitanja je trebalo povezati s konkretnim kolegijem. Pitanje implicitno obuhvaća sve što se može zamisliti, ali ispitanika treba konfrontirati s onim elementima koji su za pojedini kolegij uistinu relevantni. Ukoliko se u mjerilima vrednovanja navodi aktivnost na satu, izvršavanje zadataka i sustavno praćenje te se konačna ocjena izvodi na temelju toga, seminarskog rada ili referata (nije potrebno dodatno istraživanje ili slično), moguće je da studenti procjenjuju kako nije potrebno dodatno izvannastavno opterećenje da bi se položio kolegij budući da ravnomjerno aktivno sudjeluju u nastavi što se prati i vrednuje i da pritom izgube iz vida da su se za to aktivno sudjelovanje na nastavi itekako pripremali prije samog održavanja nastave. Primjerice, kod kolegija Nastava njemačkog jezika u ranoj školskoj dobi je

pripremanje, izvedba i analiza nastave (Projekt FFOS i OŠ Svete Ane) uključeno u satnicu kolegija tako da studenti najveći dio sati za polaganje kolegija potroše tijekom same nastave.

7. Vremenski odmak između ankete i nastave/obaveze o kojoj se provodila anketa

Nakon protoka toliko vremena gotovo je nemoguće i približno realno ocijeniti vrijeme koje se utrošilo 'raskomadano' tijekom semestra protekle akademske godine za pojedine aktivnosti. Najbolje se to pokazuje na slučaju čitanja lektira. Čitanje je vrlo teško vremenski procijeniti, čak i kada se aktivnost odvijala u neposrednoj prošlosti. Tražiti od studenata da se sjete koliko su sati utrošili u čitanje lektira u prošloj akademskoj godini, nije realan zadatak, osim ako su studenti vodili bilješke o tom vremenu, no u Izvješću nema naznaka da se radilo na taj način. S obzirom na tešku vremensku mjerljivost aktivnosti čitanja, a osobito iz te vremenske udaljenosti, jasno je da dolazi do odstupanja tj. do niže procjene opterećenja. Iz ovoga slijedi da za potrebe buduće prosudbe treba oformiti radne skupine studenata koje bi to aktivno pokušale pratiti tijekom semestra.

8. Nepodudarnost rezultata ankete s jedne strane i iskustva nastavnika, lakoće/brzine polaganja ispita te izjava studenata u studentskoj anketi s druge strane

Iskustvo je nastavnika da se studenti znaju žaliti na zahtjeve koje se pred njih stavlja u pojedinim kolegijima. Izvješća o nastavi i kvaliteti nastave navode da je broj studenata koji odustaju od studija ili imaju problema s napredovanjem kroz studij isti ili sve veći. Taj se podataka ne slaže s ovim rezultatima. Primjerice, kolegij Uvod u sintaksu suvremenog njemačkog jezika je u praksi: (a) kolegij u kojemu studenti ostvaruju niže odnosno niske ocjene; (b) kolegij u kojemu je prolaznost manja nego u drugim kolegijima. No prema rezultatima ankete, ukupno opterećenje studenta u satima po jednom ECTS bodu ovdje iznosi 20,08 te je kolegij prelagan u odnosu na 4 ECTS boda koji su mu dodijeljeni.

Zaključak.

Pozdravlja se svaki pokušaj analize stvarnog opterećenja studenata na pojedinim kolegijima te suprotstavljanje dobivenih rezultata i službeno dodijeljenih ECTS bodova. Također, članovi su Odsjeka za njemački jezik i književnost svjesni činjenice da u nekim kolegijima postoji nerazmjer između dodijeljenih ECTS bodova i stvarnog opterećenja. No smatramo da rezultati ne odgovaraju stvarnom stanju. Shvaćamo činjenicu da Povjerenstvo koje se sastoji od malo članova te ima kratak rok za provedbu analize nije moglo ići u dugotrajniju i dublju analizu. No s obzirom na sve navedene okolnosti upitno je na koji se način i za koje daljnje korake može iskoristiti provedena analiza i dobiveni rezultati.

Osvrt na rezultate studentske ankete o samoprocjeni radnog opterećenja – Odsjek za informacijske znanosti

U dostavljenom izvješću u kojem se donose rezultati provedene ankete o samoprocjeni radnog opterećenja studenata vidimo tri glavna problema.

Procjena nastavnika

Broj ECTS bodova pojedinog kolegija sastoji se od dva dijela od kojih je jedan formulom zadan i objektivan – broj sati provedenih na nastavi, a drugi je nužno subjektivan i podložan grešci – procjena nastavnika

koliko će studentu u prosjeku trebati vremena da odradi sve zadane elemente. Prilikom te procjene studentova vremena procjenjuje se koliko je studentu potrebno da odradi sve elemente do razine koja će u potpunosti ispuniti sve ishode učenja čime student ostvaruje ocjenu izvrstan? Iz toga proizlazi da će (od nastavnika) procijenjeno vrijeme koje je studentu potrebno da ostvari nižu ocjenu od izvrstan biti u prosjeku manje od onog zadanog ECTS bodovima. Po sličnom principu mogli bi reći da studenti koji izostanu s nastave do 30% koliko je dopušteno, troše manje vremena na nastavu nego je to zadano ECTS bodovima.

Drugim riječima u procjenu utrošenog vremena trebalo bi uključiti studentov uspjeh na kolegiju, odnosno u slučaju da se uspjeh ne uzima u obzir, onda treba računati da će u slučaju točne nastavnikove procjene potrebnog vremena i točne studentove procjene utrošenog vremena, prosječno utrošeno vrijeme svih studenata biti nešto niže od vremena predviđenog ECTS bodovima. Osim naravno, da svi studenti na kolegiju ostvare ocjenu izvrstan.

Procjena studenta

Izvješće je napravljeno na temelju provedene ankete i u zaključcima se podrazumijeva da je procjena vremena dobivena anketom pouzdan podatak. ECTS anketa studentima se otvarala nakon popunjavanja studentske ankete, koja je sama po sebi prilično dugačka i zamorna, i nije se odnosila na kolegije iste tekuće, nego prethodne akademske godine. To znači da su za neke kolegije studenti ispunjavali anketu nakon skoro godinu dana. To je vjerojatno razlog zašto je postotak studenata koji su ispunili ECTS anketu prilično nizak, pogotovo u odnosu na broj studenata koji su ispunili studentsku anketu. Postotak odustajanja prilikom prijelaza s jedne na drugu anketu je vrlo velik i prilično varira od odsjeka do odsjeka.

	Ukupan broj studenata	Ispunilo studentsku anketu	Ispunilo ECTS anketu
ODSJEK ZA HRVATSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	322	248 (77,02%)	117 (36,34%)
ODSJEK ZA POVIJEST	157	141 (89,81%)	58 (36,94%)
ODSJEK ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI	145	118 (81,38%)	31 (21,38%)
ODSJEK ZA ENGLESKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	351	276 (78,63%)	88 (25,07%)
ODSJEK ZA NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	208	174 (83,65%)	140 (67,31%)
ODSJEK ZA PEDAGOGIJU	157	123 (78,34%)	41 (26,11%)
ODSJEK ZA FILOZOFIJU	117	72 (61,54%)	34 (29,06%)
ODSJEK ZA PSIHOLOGIJU	177	129 (72,88%)	67 (37,85%)
KATEDRA ZA MAĐARSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	104	86 (82,69%)	40 (38,46%)

Zbog svega ovoga studentsku procjenu treba uzeti s rezervom, pogotovo kod odsjeka s nižim odazivom.

Korelacija

U izvješću je donesen zaključak da su se „**Norma sati više uzimali u obzir pri izračunu ECTS bodova, nego opterećenje studenata izvan nastave**“.

Ovaj zaključak je donesen na temelju značajno veće korelacije između ECTS bodova s norma satima nego korelacije između ECTS bodova i studentske procjene utrošenog vremena (opterećenja izvan nastave).

Rekli smo već da se ECTS bodovi sastoje od dva dijela od kojih je prvi dio izravno formulom vezan za iste zadane vrijednosti od koji se računaju norma sati pojedinog kolegija. Naravno da je korelacija tih dviju varijabli relativno visoka kad se obje varijable sastoje od istih elemenata koji su fiksni i zadani matematičkom formulom – nisu podložni procjeni.

U drugom slučaju kod korelacije ECTS bodova i opterećenja izvan nastave imamo zajednički element studentovog vremena koji kod ECTS bodova procjenjuje nastavnik (i koji je podložan pogrešci), a kod

opterećenja izvan nastave procijenjen od strane studenata. Procjena studenata je također podložna pogrešci, pogotovo nakon relativno dugog vremena između ispita i ankete. Ukratko, imamo korelaciju dvije varijable koje su obje podložne pogrešci i za očekivati je da će ta korelacija biti značajno niža nego kod varijabli čiji su zajednički parametri objektivno zadani.

Stoga smatramo da je zaključak da su se „**Norma sati više uzimali u obzir pri izračunu ECTS bodova, nego opterećenje studenata izvan nastave**“, pogrešan i da se ne može donijeti na temelju usporedbe korelacija parova varijabli koje obje sadrže elemente nastave i onih kod kojih jedna varijable to ne sadrži.

Od manje važnih primjedbi - u popisu indikatora u tablici 1 pogrešno je naveden opis indikatora „Pokrivenost broja sati nastave i sati pripreme za kolegij“. Naopako je opisan omjer „Broj manji od 1 ukazuje da su studenti više vremena proveli na nastavi, nego što su se izvannastavno pripremali za polaganje ispita, dok veći broj od 1 ukazuje na obrnuto“. U tablicama 3, 5 itd u opaskama kod istog indikatora opis je ispravno naveden. Također iz naziva zelenog stupca u nenumeriranoj tablici koja je dodana između tablica 2 i 3 treba izbaciti riječ 'manjim' tako da glasi „Broj kolegija s opterećenjem od 25 do 35 sati po ECTS-u“.

Uz sve rečeno mislimo da je ovakva analiza dobrodošla. Kako je već rečeno procjena studentova vremena u broju ECTS bodova od strane nastavnika podložna je pogrešci i ovakva analiza predstavlja mogući način da se eventualne pogreške isprave, ali smatramo da bi uz studentovu procjenu trebalo uzeti u obzir i uspjeh studenta te drugačijim načinom provedbe ankete pokušati osigurati pouzdanije podatke.

U Osijeku 29. 2. 2016.

Katedra za mađarski jezik i književnost

Općenito:

U anketi je sudjelovalo 8,40 studenata u prosjeku: manje od 10% studenata koji studiraju Mađarski jezik i književnost – smatramo da se na temelju malih brojeva ne može dobiti realna slika.

Vrlo često ima razlika između odgovora koji su studenti dali u studentskoj anketi na kraju svakog semestra i odgovora u anketi o ECTS bodovima.

Pojedinačno:

Književni kolegiji zahtijevaju čitanje mađarskih književnih djela (beletristika): opterećenje studenata u velikoj mjeri ovisi o tome jesu li izvorni govornici mađarskog jezika, odnosno na kojoj razini vladaju mađarskim jezikom.

Što se stručne literature tiče: kontinuirano se trudimo nabaviti mađarsku stručnu literaturu, ali stručne knjige su većinom i u Mađarskoj nedostupne. Na hrvatskom jeziku zapravo ih nema, dakle moramo na predavanjima, čak i na seminarima rezimirati najvažnija djela stručne literature. Kada je riječ o pismenoj produkciji, studenti najčešće traže pomoć od izvornih govornika mađarskog jezika.

Jezični kolegiji (doslovne reakcije nastavnika):

Morfologija mađarskoga jezika 1-2.

Držim seminarski dio kolegija i smatram da su studenti dovoljno opterećeni.

Sintaksa I.

Kolegij čine 1 sat predavanja i 1 sat vježbi. Iz tjedna u tjedan pripremaju se zadaće koje se ocjenjuju čime studenti svaki tjedan dodatno utroše vrijeme na rješavanje tih zadataka. Pripremaju i jedan kolokvij koji ulazi u ocjenu kontinuiranog praćenja studenata. Ukoliko studenti ne izvršavaju svoje zadatke, može im se jedino dati manji broj bodova za taj zadatak koji ulaze u konačnu ocjenu na vježbama. Ako studenti ne izvršavaju svoje zadatke, naravno, opterećenje na kolegiju ocijenit će se premalim. Budući da na kraju svakog semestra provodim svoju anketu uspješnosti, saznala sam da studenti opterećenje na kolegiju shvaćaju i kao drugi naziv za stres zbog čega će one kolegije na kojima su bili izloženi većem stresu doživljavati kao teže s većim opterećenjima.

U studentskoj anketi dali su drugačije odgovore.

Sintaksa II.

Kolegij čine 1 sat predavanja i 1 sat vježbi. Osim rada na nastavi, potrebno je rješavati zadatke za domaći rad čime studenti vježbaju tehnike analiza rečenica. U nastavnom razdoblju pripremaju i dva kolokvija koji ulaze u ocjenu kontinuiranog praćenja studenta. Za nerješavanje zadataka studente se opomene manjim brojem bodova na vježbama. Ako studenti ne izvršavaju svoje zadatke u potpunosti i žele odraditi samo minimum koji je potreban za dovoljan, tada oni ne mogu biti mjerodavni davati sudove o svom opterećenju jer će ga smatrati minimalnim, budući da su od sebe dali minimum.

U studentskoj anketi dali su drugačije odgovore.

Uvod u jezikoslovlje za hungarologe

Na temelju rezultata ispita: studenti se većinom prilično slabo pripremaju za ispit.

Suvremeni mađarski jezik

Po rezultatima testova i na temelju studentskog rada na satima: studenti se slabo pripremaju.

Fonetika i fonologija mađarskog jezika

Prema konačnim ocjenama studenti se slabo pripremaju za ispit.

Jezične vježbe 2-6.

Studenti svoje izvannastavne zadatke rješavaju s pomoću Google translatora, prepisuju s interneta itd. – takva vrsta aktivnosti naravno zahtijeva puno manje vremena od planiranog u bodovima/potrebno.

Stručni predmeti

Stručno prevođenje

Ovaj kolegij čini 3 sata vježbi. Na nastavi se velikim dijelom bavimo tehnikama prevođenja koje se rade na izvornim tekstovima. Nadalje, iz tjedna u tjedan studenti dobivaju zadaće prevođenja koje se analiziraju na nastavi. Osim toga, potrebno je svaki tjedan pripremiti se iz barem jednog stručnog članka o kojem se raspravlja na nastavi. Tijekom nastavnog razdoblja studenti pripremaju jedan kolokvij koji ulazi u ocjenu kontinuiranog praćenja studenta. Cijeli semestar iz tjedna u tjedan pripremaju portfelj koji sadrži tri vrste dokumenata i ulazi u konačnu ocjenu postignuća na kolegiju.

Zanimljivo je vidjeti kako su studenti u ovoj anketi odgovorili da im je premalo opterećenje u radnim zadacima dok su u studentskoj anketi dali dijametralno suprotne odgovore zbog čega se mora razmisliti o tome što ih i kako pitamo u anketama jer je ovdje upitno čak i to koliko su razumjeli što ih se pita, budući da su u dvije različite ankete dali dijametralno suprotne odgovore.

Teorija komunikacije 1-2.

Držim seminarski dio kolegija i smatram da studenti dovoljno opterećeni.

Iz Zapisnika sa Sjednice Katedre za zajedničke sadržaje održane u srijedu, 17. 2. 2016. (1. u 2015/16)

Anketa ECTS

Za anketu o opterećenju studenata na pojedinim kolegijima u odnosu na postojeće ECTS bodove nije jasno kada je točno provedena, po kojim je mjerilima rađena, to jest radi li se isključivo o subjektivnoj procjeni studenata ili su uključena i druga kvantitativna mjerila. Rezultati koji se odnose na kolegije vezane za Katedru za zajedničke sadržaje mogu se smatrati relativnima. Vidljivo je da jedan te isti kolegij studentima jednoga smjera predstavlja veliko opterećenje, studentima drugoga smjera je optimalan, dok je studentima trećega smjera prelagan.